

คณิตศาสตร์ P.6

บทที่ 6 : รูปสามเหลี่ยม

ชนิดและสมบัติของรูปสามเหลี่ยม

ส่วนต่างๆของรูปสามเหลี่ยม

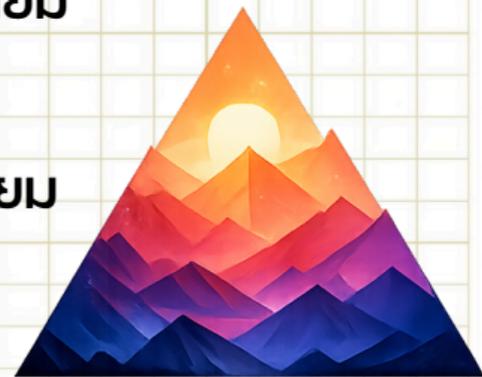
ความยาวรอบรูปของสามเหลี่ยม

พื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

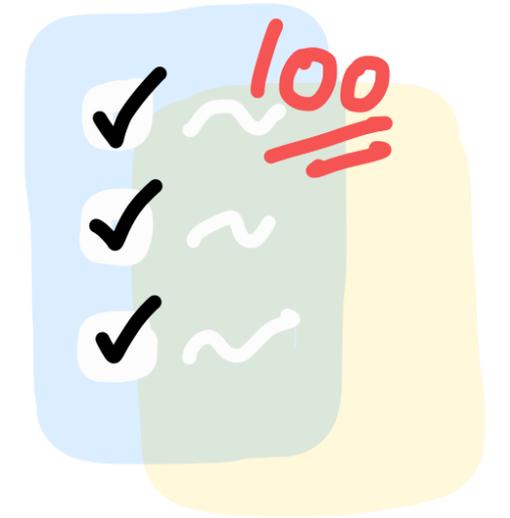

โจทย์ปัญหา

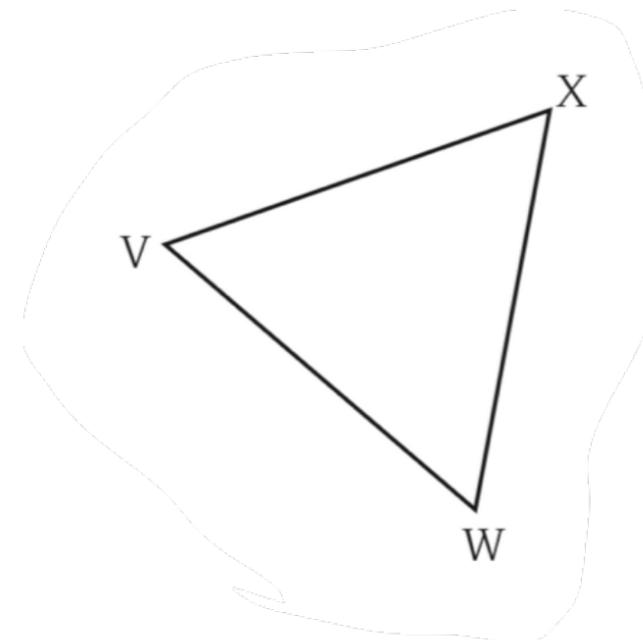
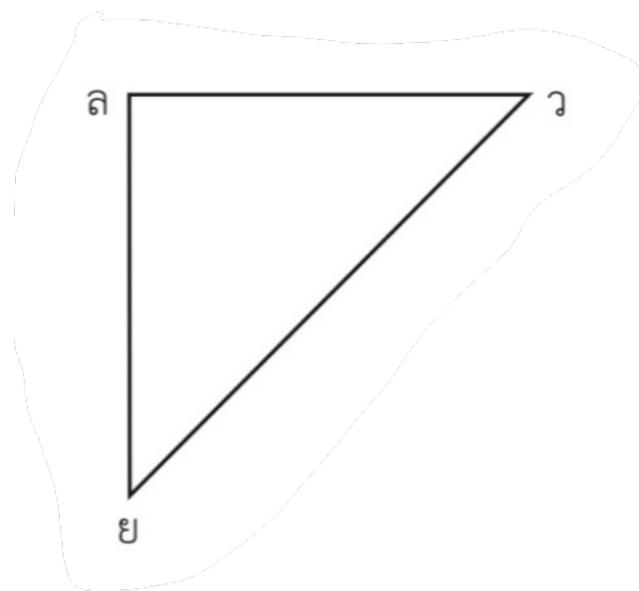
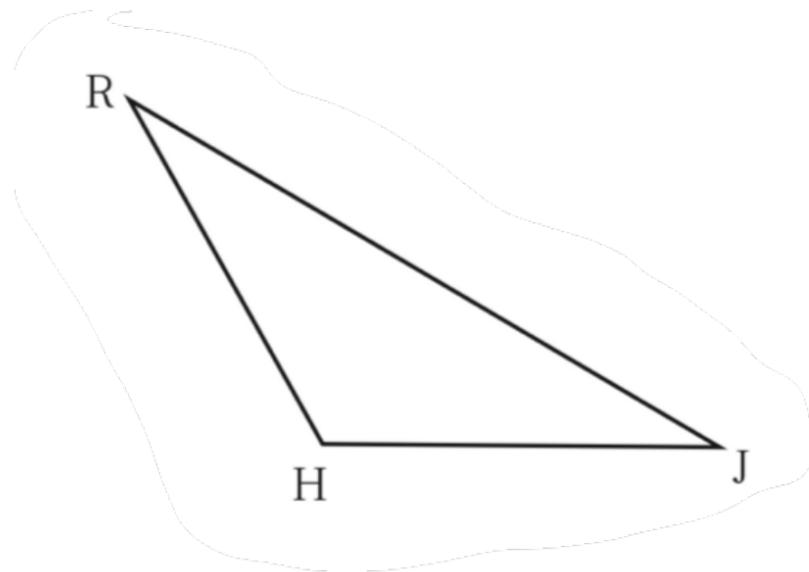

สิ่งที่คุณจะได้รับการเรียนจบ บทที่ 6

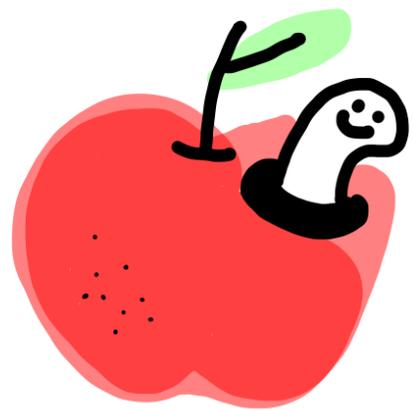
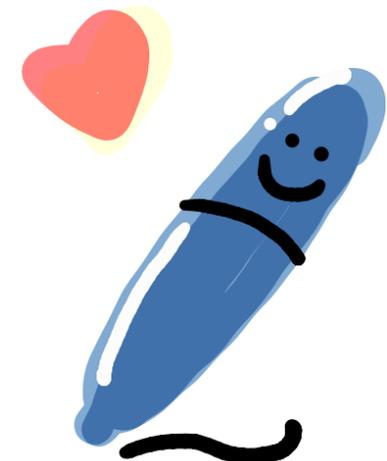

- ✓ บอกชนิดและสมบัติของรูปสามเหลี่ยม
- ✓ หาความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม
- ✓ หาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม
- ✓ แก้โจทย์ปัญหาโดยใช้ความรู้ เกี่ยวกับพื้นที่และความยาวรอบรูปของรูปสามเหลี่ยม

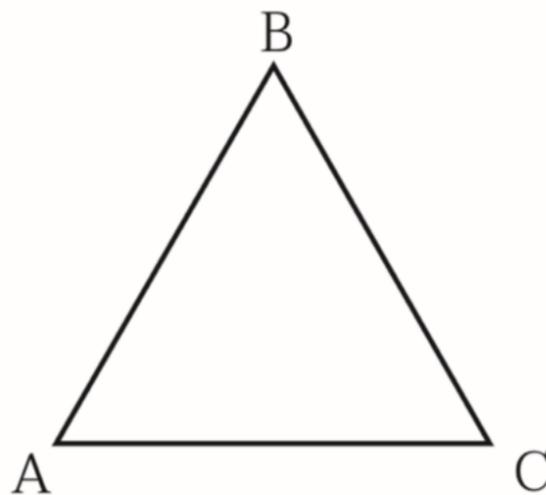
ชนิดและสมบัติของรูปสามเหลี่ยม

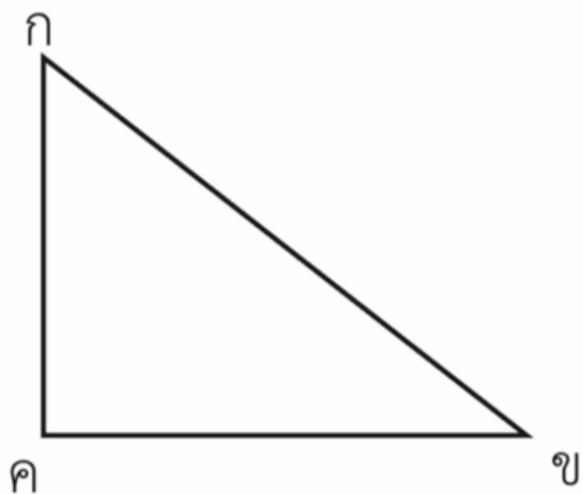
รูปสามเหลี่ยม เป็นรูปปิดที่อยู่บนระนาบ มี 3 ด้าน และมี 3 มุม

การเรียกชื่อ รูปสามเหลี่ยม

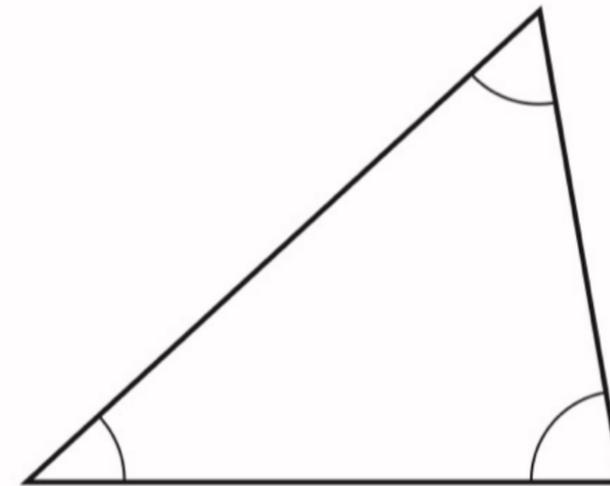
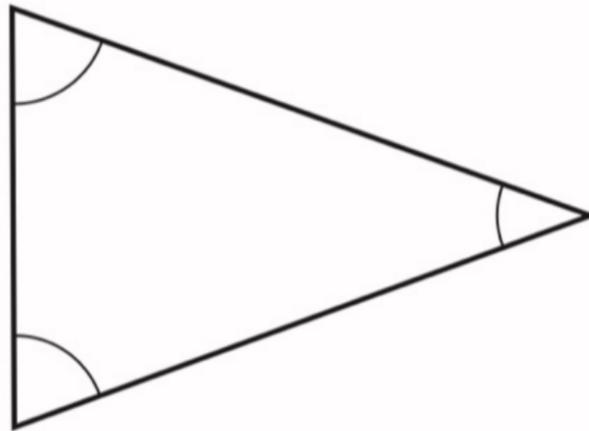
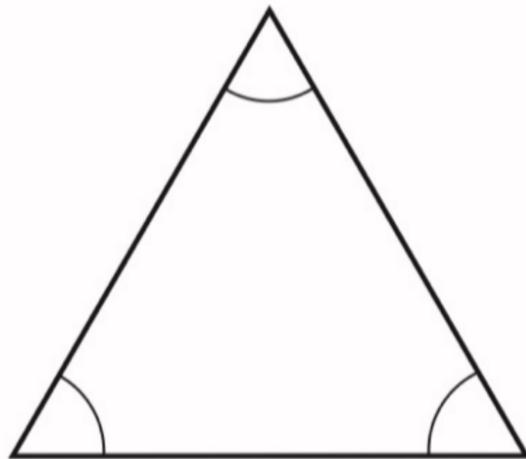
อาจเรียกว่า รูปสามเหลี่ยม ABC เขียนแทนด้วย $\triangle ABC$
หรือ รูปสามเหลี่ยม CBA เขียนแทนด้วย $\triangle CBA$

อาจเรียกว่า รูปสามเหลี่ยม กขค เขียนแทนด้วย $\triangle กขค$
หรือ รูปสามเหลี่ยม ขกค เขียนแทนด้วย $\triangle ขกค$

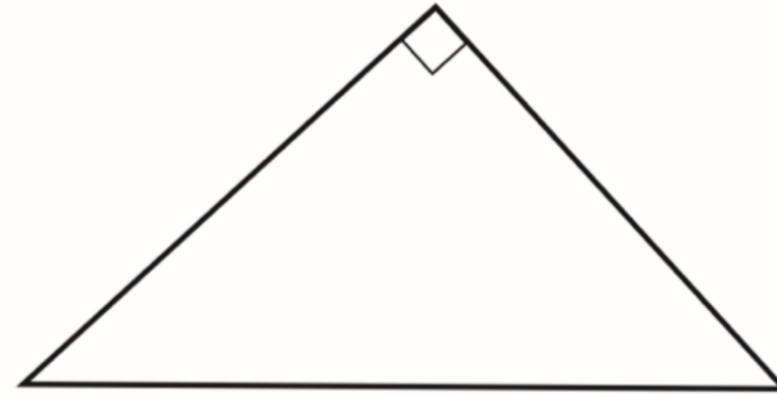
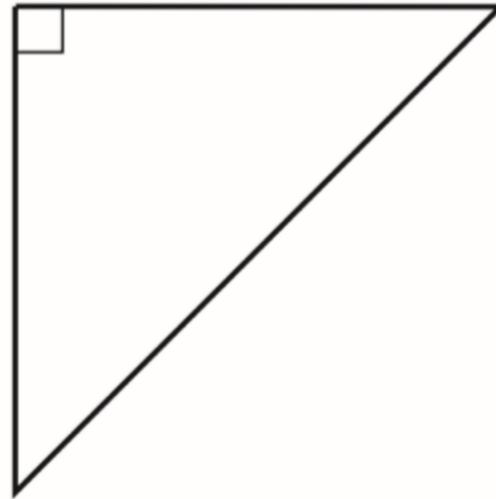
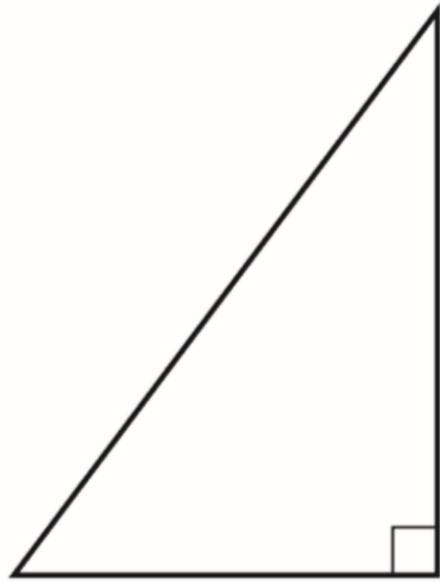
การจำแนก รูปสามเหลี่ยม (พิจารณาจากมุม)

1. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุมทุกมุมเป็นมุมแหลม เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมมุมแหลม**

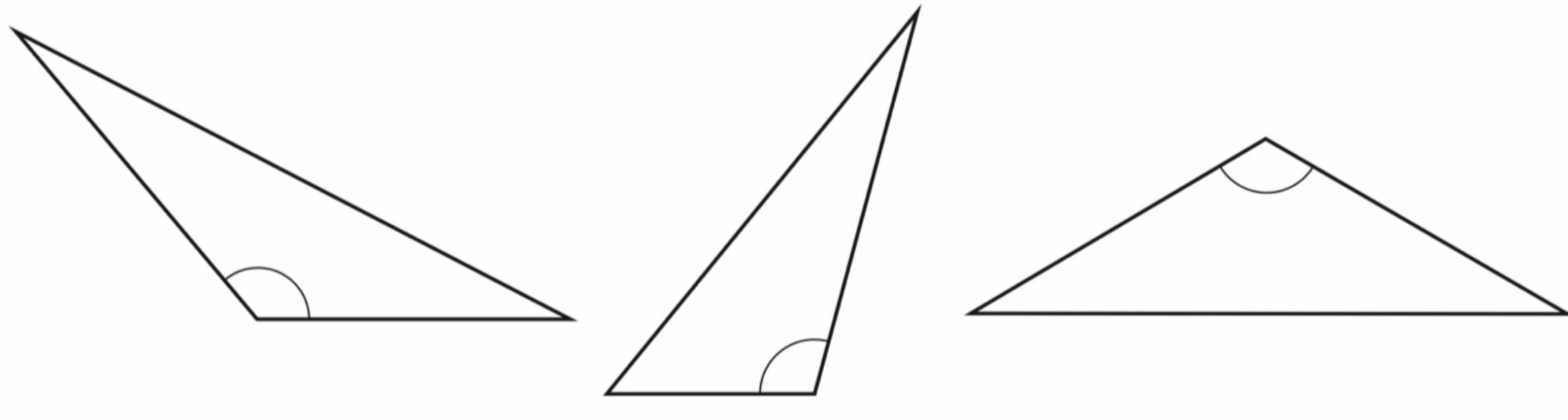
★ มุมแหลม มีขนาด

2. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุมฉาก 1 มุม เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมมุมฉาก**

★ มุมฉาก มีขนาด

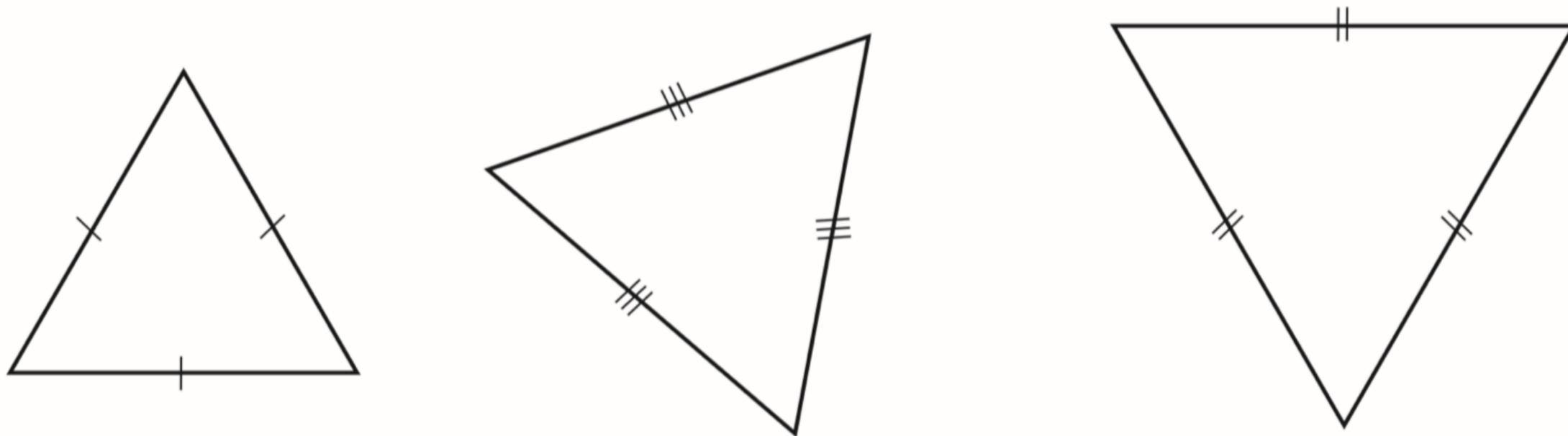
3. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุมป้าน 1 มุม เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมมุมป้าน**

★ มุมป้าน มีขนาด

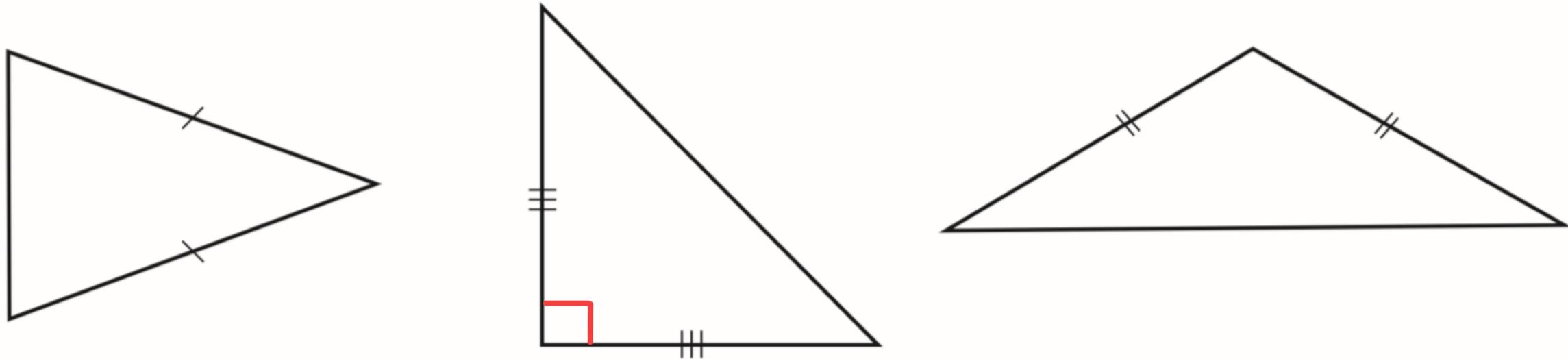
การจำแนก รูปสามเหลี่ยม (พิจารณาจากด้าน)

1. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้านทุกด้านยาวเท่ากัน เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมด้านเท่า**

★ มุมทั้ง 3 มุม จะมีขนาดเท่ากัน คือ 60 องศา
และเป็นเฉพาะ สามเหลี่ยมมุมแหลม เท่านั้น

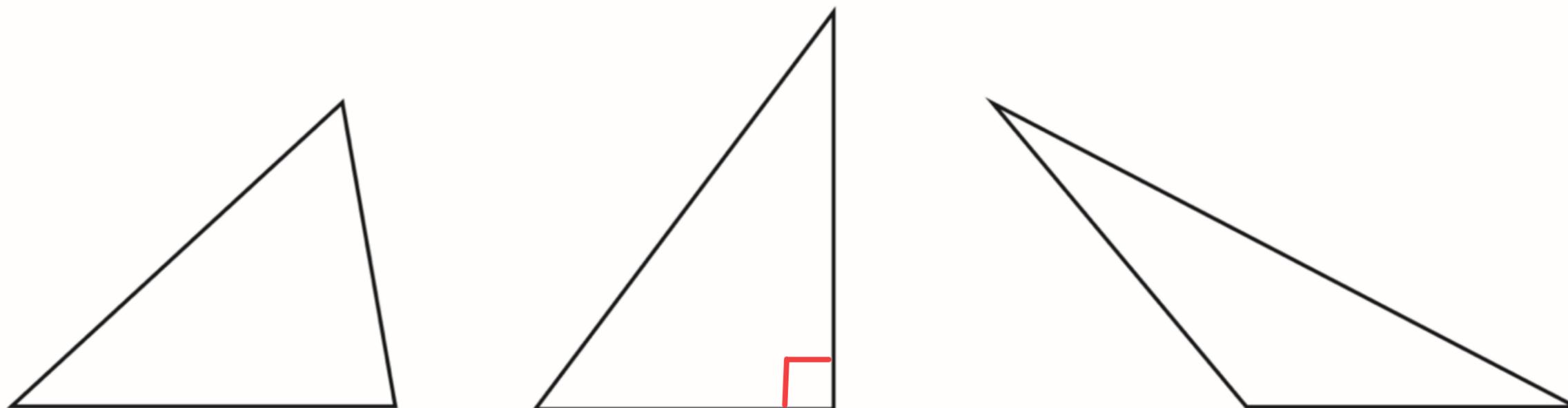
2. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้านยาวเท่ากัน 2 ด้าน เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว**

★ จะมีมุมที่มีขนาดเท่ากัน 2 มุม

เป็นได้ทั้ง สามเหลี่ยมมุมแหลม สามเหลี่ยมมุมฉาก สามเหลี่ยมมุมป้าน

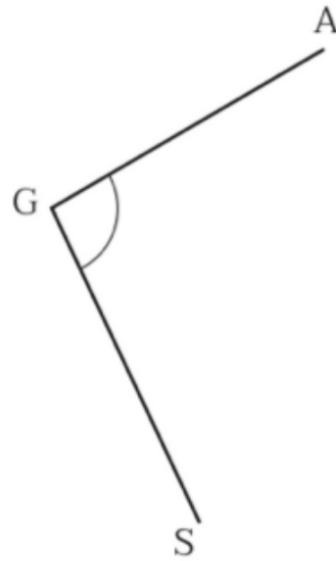
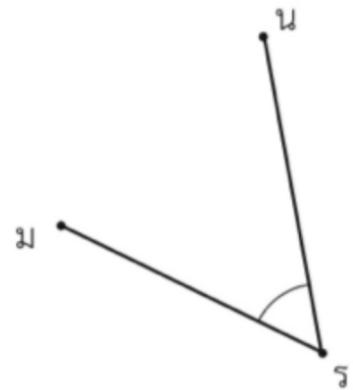
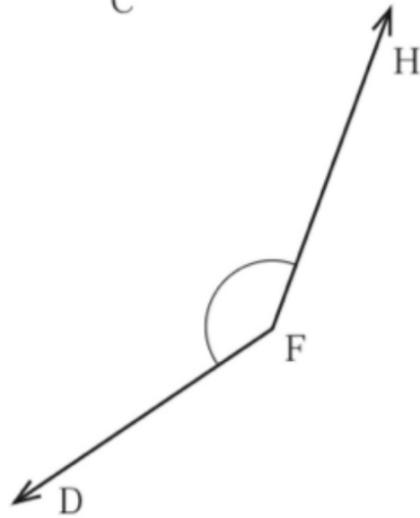
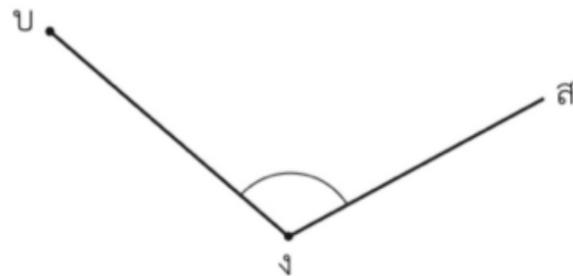
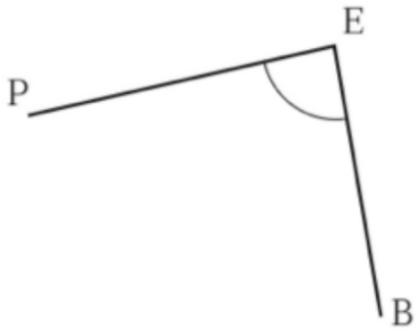
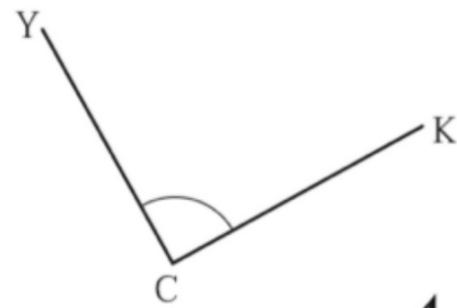
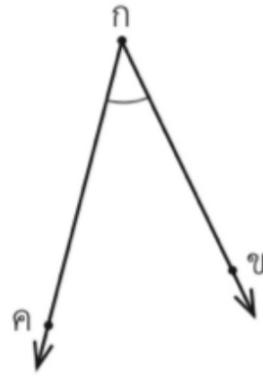
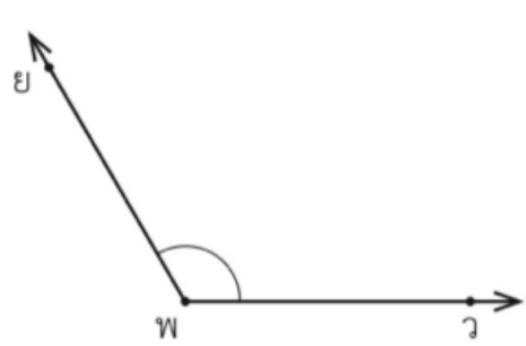
3. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้านแต่ละด้านยาวไม่เท่ากัน เรียกว่า **รูปสามเหลี่ยมด้านไม่เท่า**

★ มุมทั้ง 3 มุม มีขนาดไม่เท่ากันเลย

เป็นได้ทั้ง สามเหลี่ยมมุมแหลม สามเหลี่ยมมุมฉาก สามเหลี่ยมมุมป้าน

แบบฝึกหัดที่ 1 : จงตอบคำถาม

มุมแหลม ได้แก่

มุมป้าน ได้แก่

มุมฉาก ได้แก่

แบบฝึกหัดที่ 3 : จงระบุชนิดของรูปสามเหลี่ยมจากข้อความต่อไปนี้

1. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุม 3 มุม มีขนาด 44° 90° และ 46°

เป็นรูปสามเหลี่ยม

4. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้านยาว ด้านละ 9 เซนติเมตร

เป็นรูปสามเหลี่ยม

2. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุมหนึ่งมีขนาด 36° และมุมที่เหลือแต่ละมุม มีขนาดเป็น 2 เท่าของ 36°

เป็นรูปสามเหลี่ยม

5. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้าน 2 ด้าน ยาวด้านละ 13 เซนติเมตร ด้านที่เหลือสั้นกว่าอยู่ 4 เซนติเมตร

เป็นรูปสามเหลี่ยม

3. รูปสามเหลี่ยมที่มีมุม 2 มุม มีขนาดมุมละ 30° มุมที่เหลือ มีขนาดเป็น 4 เท่าของ 30°

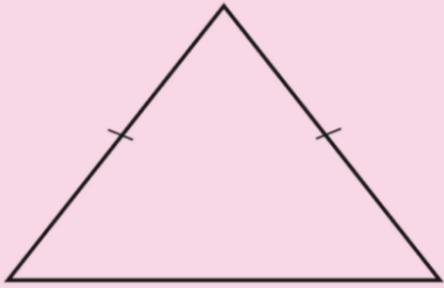
เป็นรูปสามเหลี่ยม

6. รูปสามเหลี่ยมที่มีด้านที่อยู่ติดกันยาวไม่เท่ากัน

เป็นรูปสามเหลี่ยม

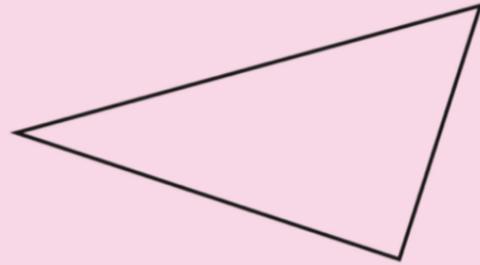
แบบฝึกหัดที่ 4 : จงระบุชนิดของรูปสามเหลี่ยมต่อไปนี้

1)

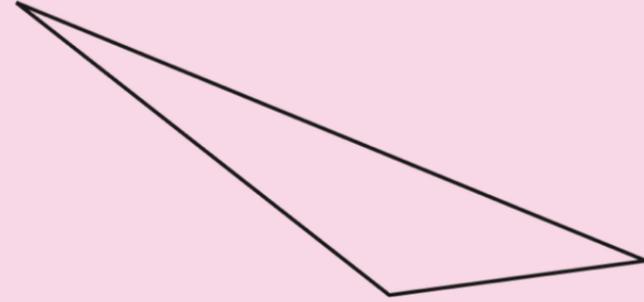
รูปสามเหลี่ยม

2)

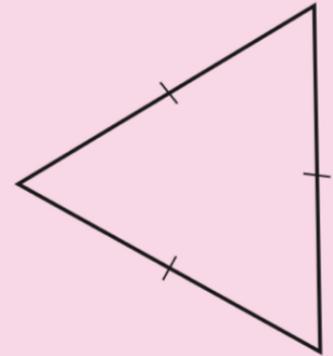
รูปสามเหลี่ยม

3)

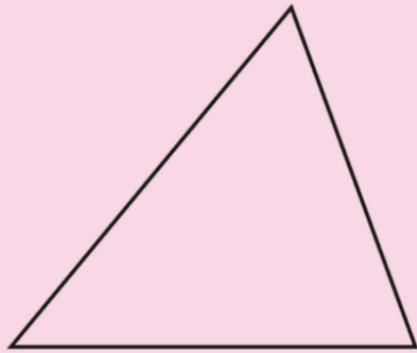
รูปสามเหลี่ยม

4)

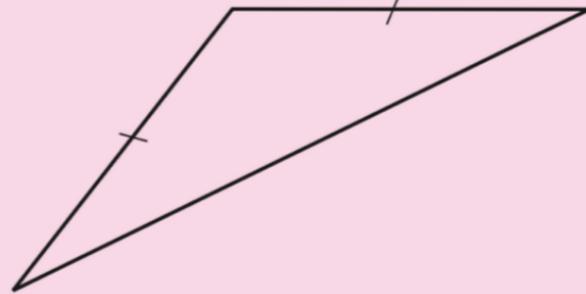
รูปสามเหลี่ยม

5)

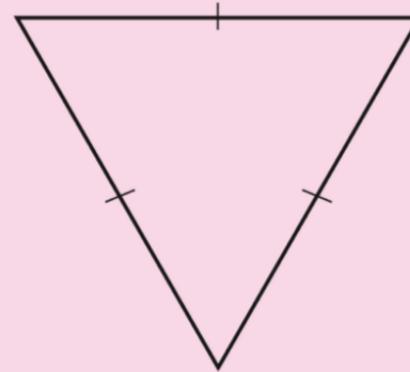
รูปสามเหลี่ยม

6)

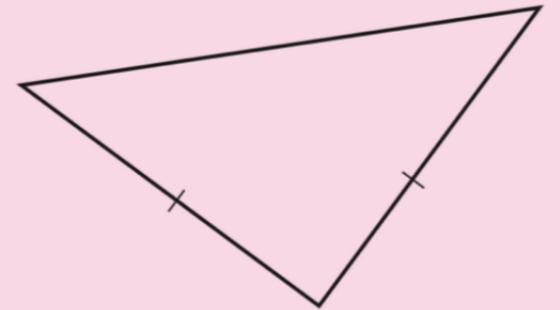
รูปสามเหลี่ยม

7)

รูปสามเหลี่ยม

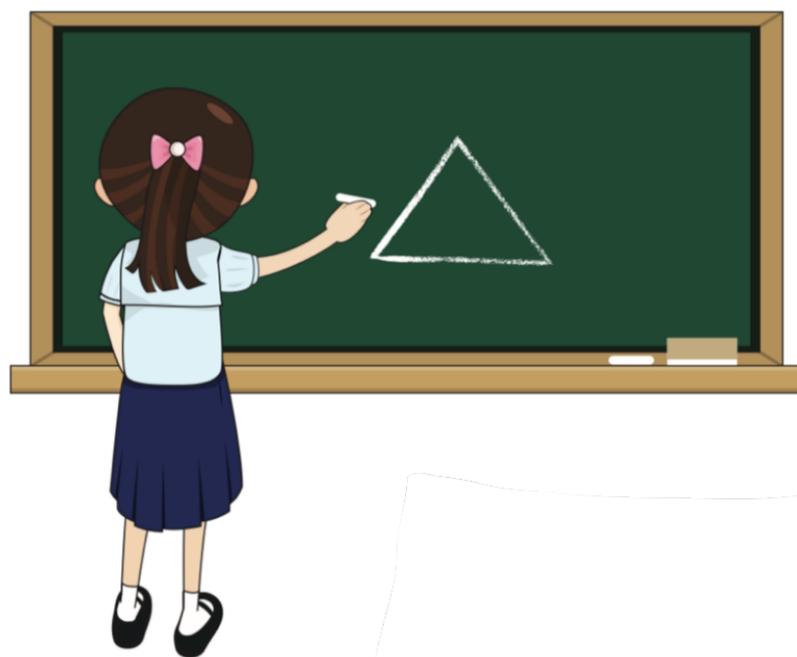
8)

รูปสามเหลี่ยม

ส่วนต่างๆของรูปสามเหลี่ยม

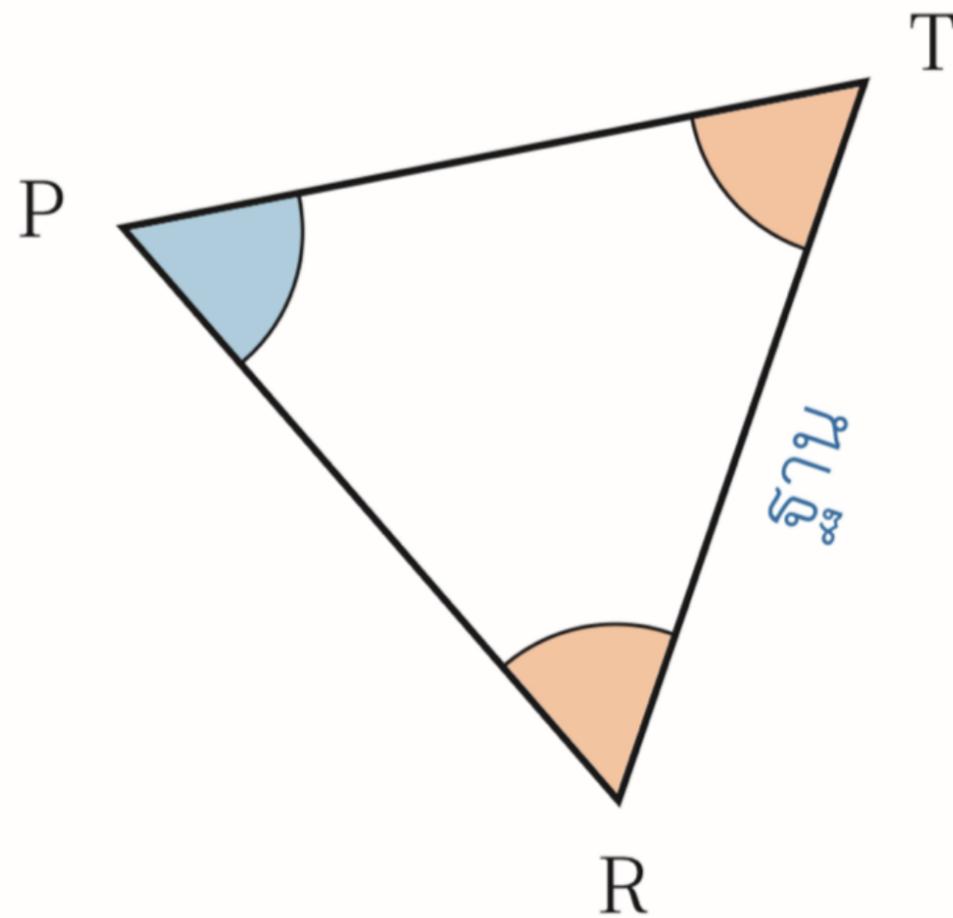
- ฐาน
- มุมที่ฐาน
- มุมยอด
- ด้านประกอบมุมยอด
- ความสูง
- ด้านประกอบมุมฉาก
- ด้านตรงข้ามมุมฉาก

ฐาน มุมที่ฐาน มุมยอด ด้านประกอบมุมยอด

ตัวอย่างเช่น

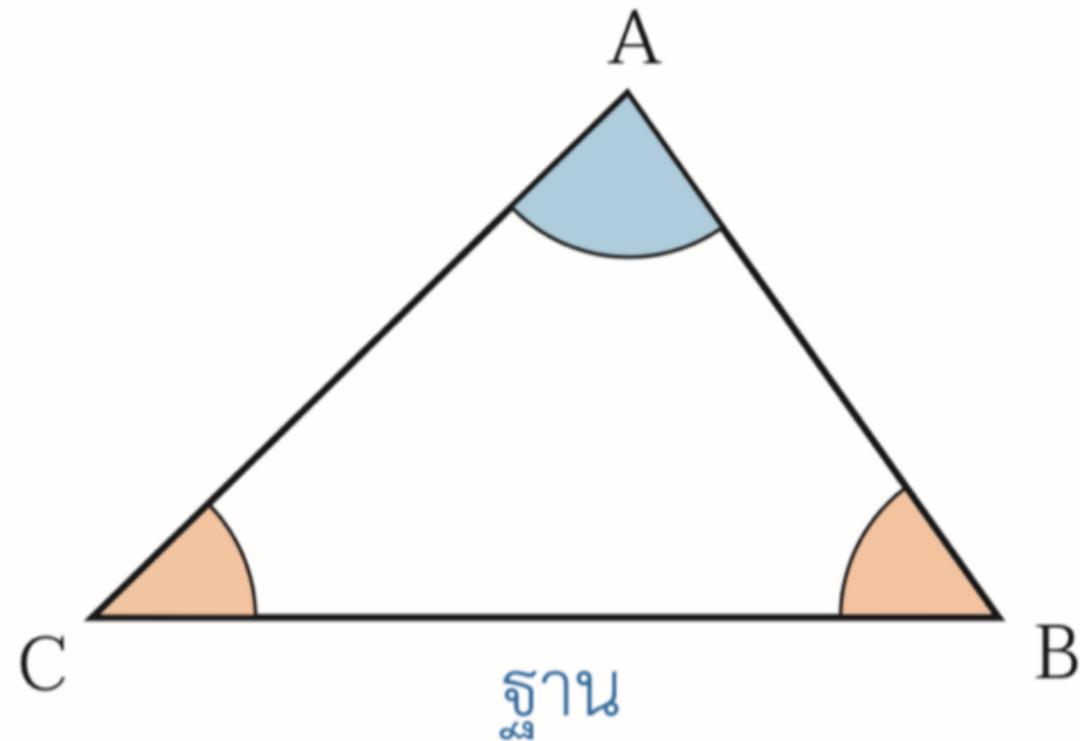
\triangle ถ้า เป็นฐาน

จะมี \hat{PRT} และ \hat{PTR} เป็น.....

\hat{RPT} หรือ \hat{TPR} เป็น.....

\overline{PR} และ \overline{PT} เป็น.....

ตัวอย่างเช่น

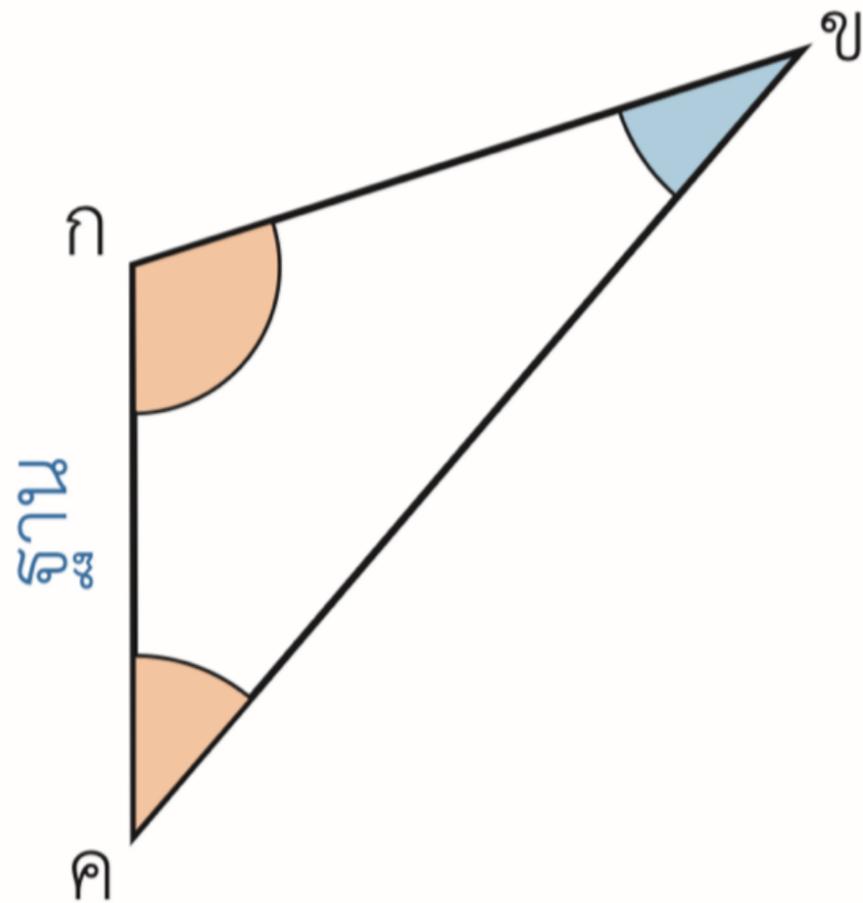
\triangle ถ้า เป็นฐาน

จะมี $\hat{A}CB$ และ $\hat{A}BC$ เป็น.....

$\hat{C}AB$ หรือ $\hat{B}AC$ เป็น.....

\overline{AC} และ \overline{AB} เป็น.....

ตัวอย่างเช่น

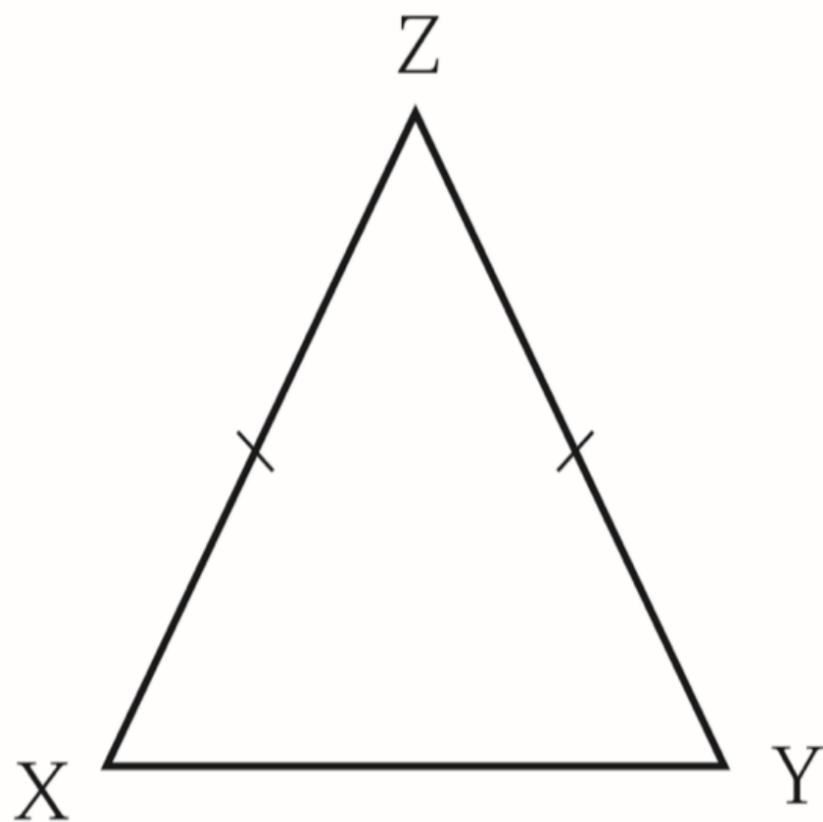
\triangle ถ้า เป็นฐาน

จะมี $\hat{\text{ก}}$ และ $\hat{\text{ค}}$ เป็น.....

$\hat{\text{ก}}$ หรือ $\hat{\text{ค}}$ เป็น.....

$\overline{\text{ก}}$ และ $\overline{\text{ค}}$ เป็น.....

ตัวอย่างเช่น

สามเหลี่ยมหน้าจั่ว

\triangle เป็น**สามเหลี่ยมหน้าจั่ว** มีฐาน คือ

จะมี $\hat{Z}XY$ และ $\hat{Z}YX$ เป็น.....

$\hat{X}ZY$ หรือ $\hat{Y}ZX$ เป็น.....

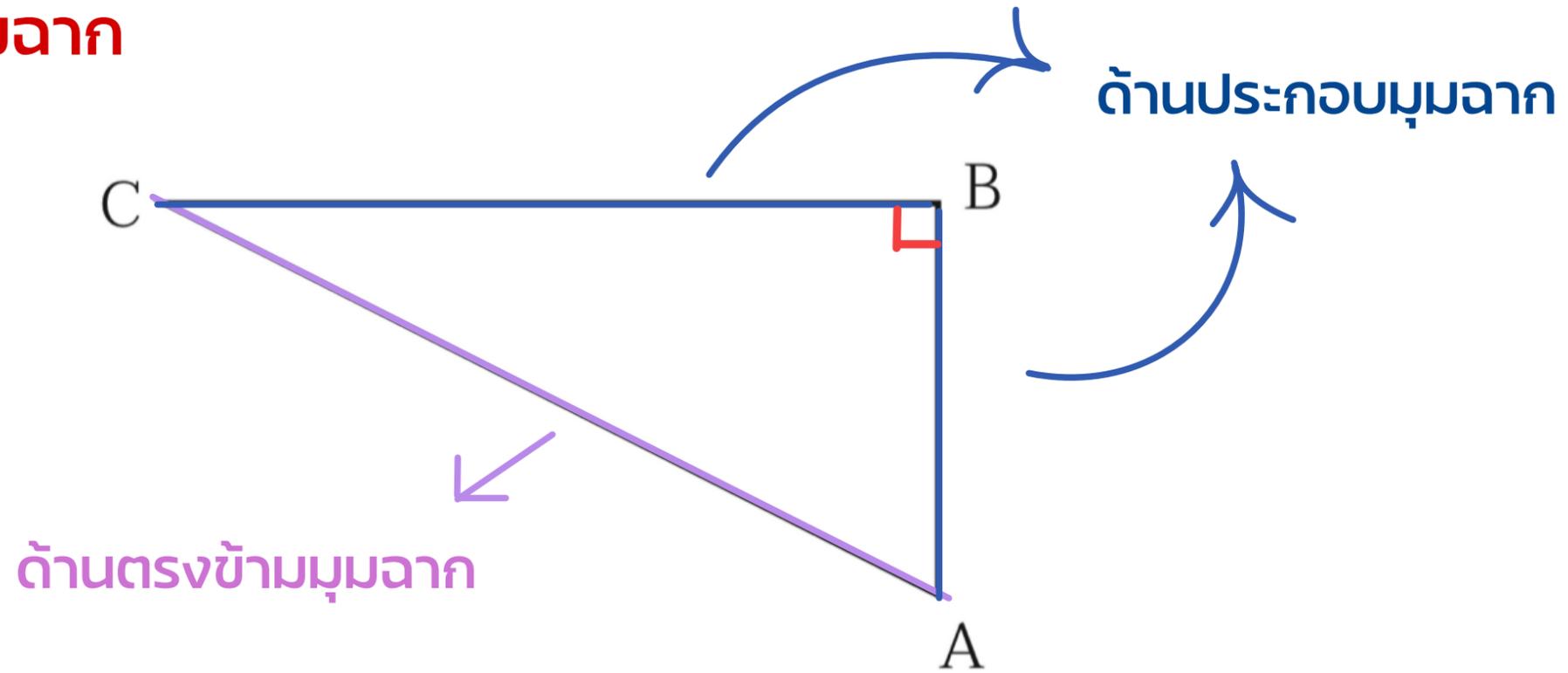
\overline{ZX} และ \overline{ZY} เป็น.....

ด้านตรงข้ามมุมฉาก และ ด้านประกอบมุมฉาก

ตัวอย่าง

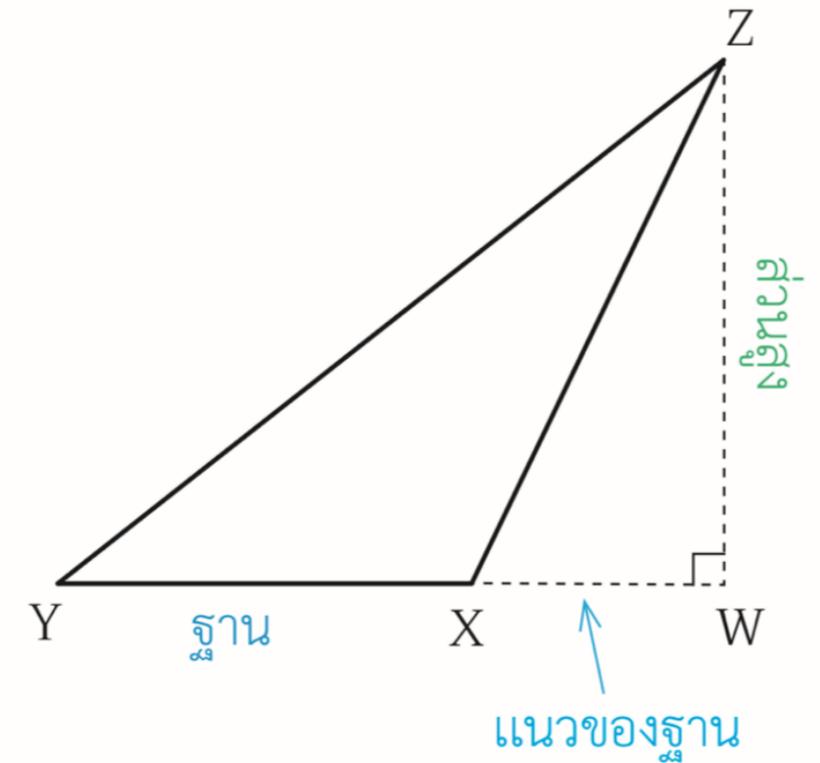
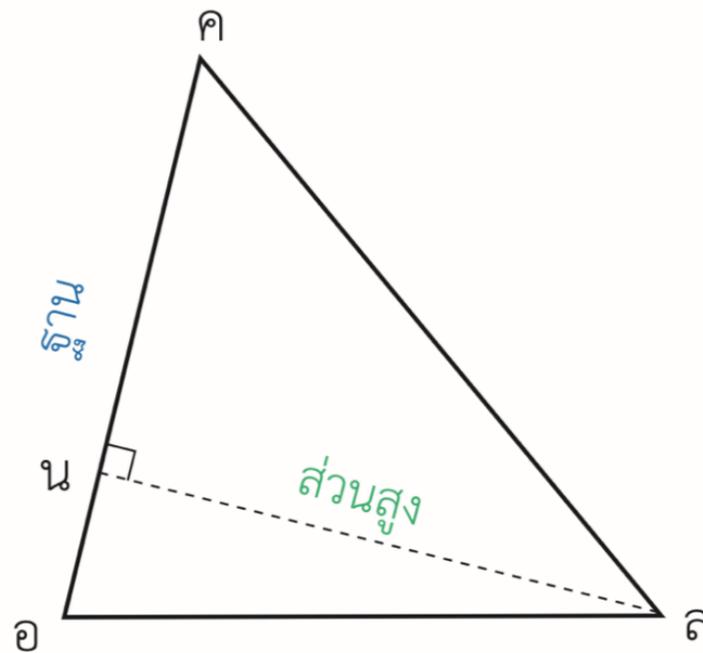
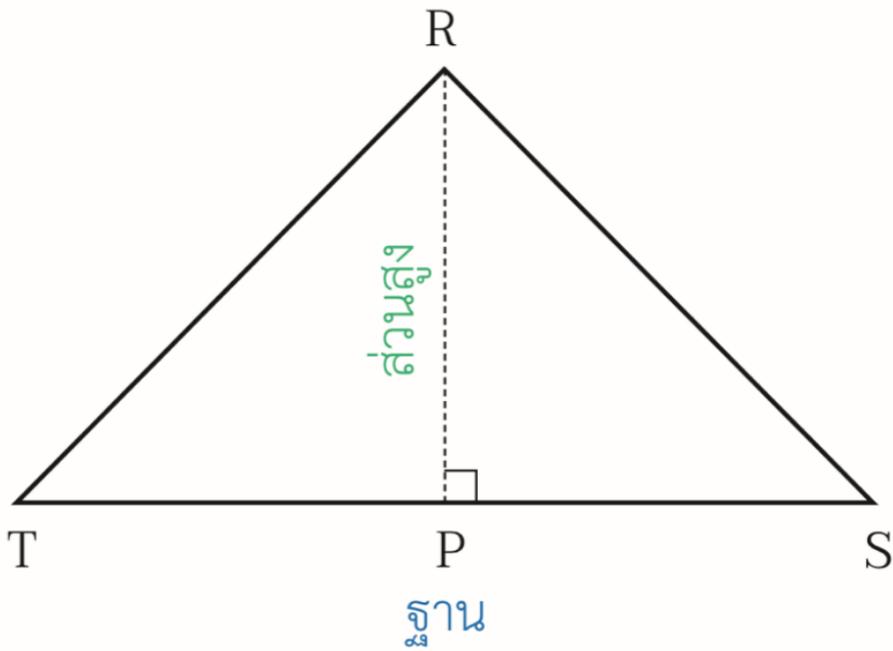
สามเหลี่ยมมุมฉาก

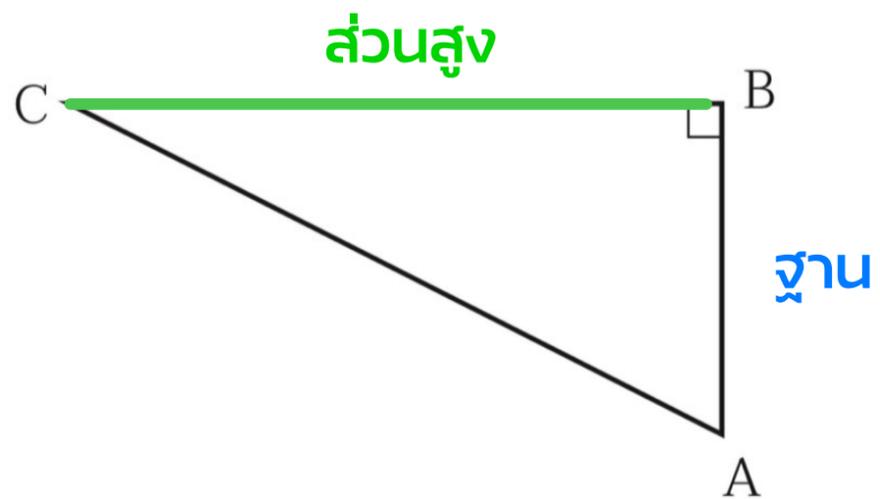
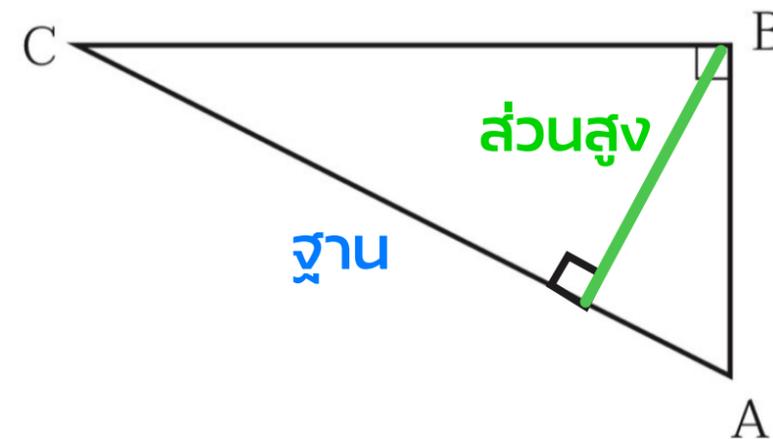
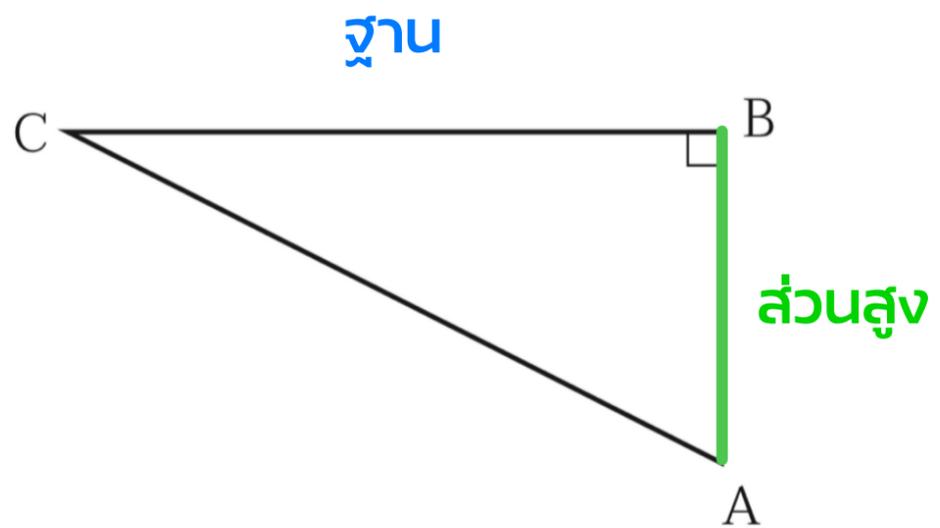

ส่วนสูง

ส่วนสูง คือ ส่วนของเส้นตรงที่ลากจากมุมยอด แล้วมา**ตั้งฉาก**ที่ฐานหรือแนวของฐาน

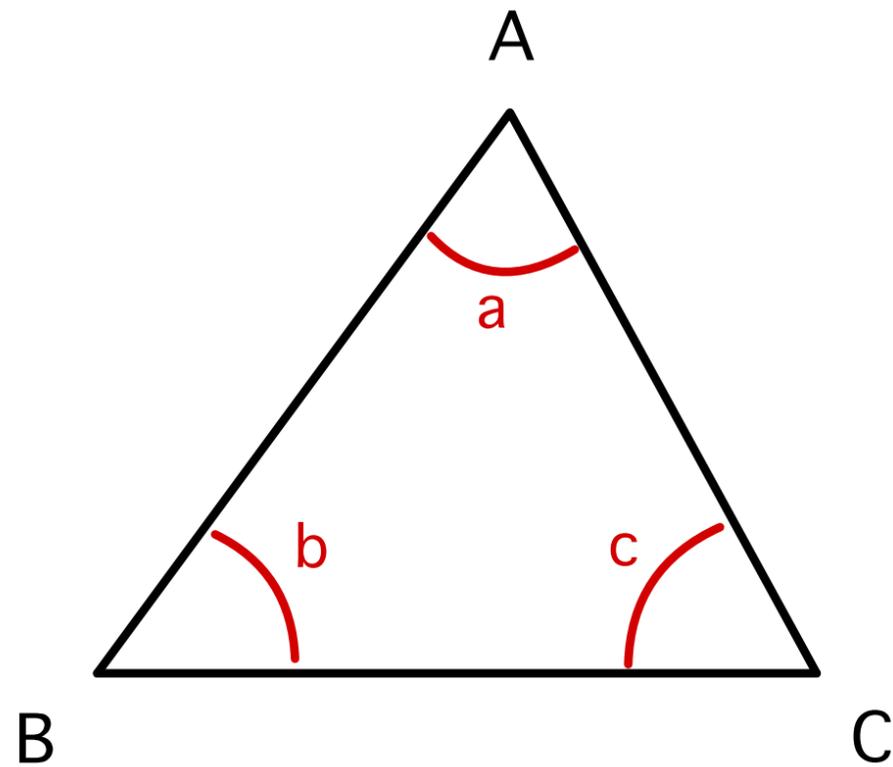

สามเหลี่ยมมุมฉาก

มุมภายในสามเหลี่ยมใดๆ ถึงรวมกันได้ 180 องศา

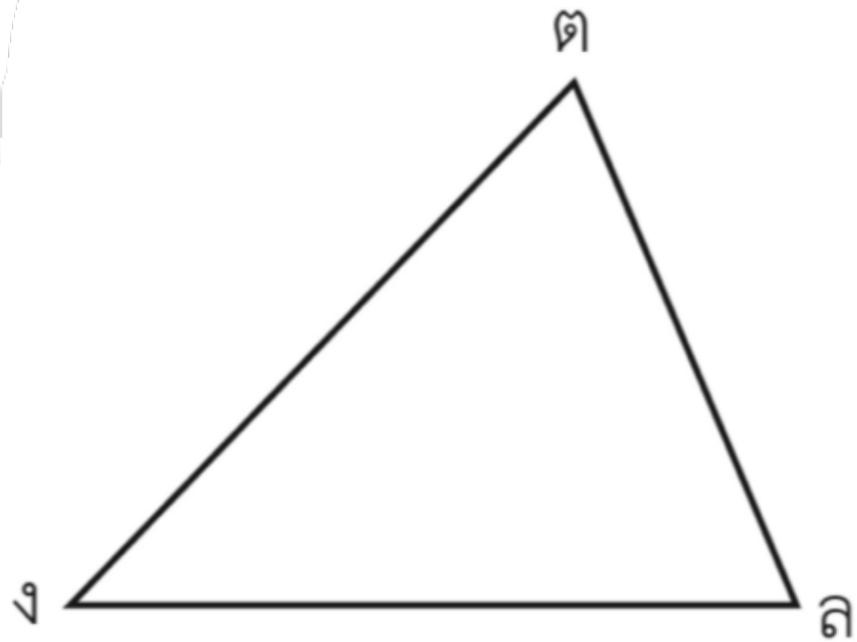

ดังนั้น $\hat{a} + \hat{b} + \hat{c} = \dots\dots\dots$

แบบฝึกหัดที่ 1 : ระบุฐาน มุมที่ฐาน มุมยอด หรือ ด้านประกอบมุมยอด

1.

กำหนด $\overline{งล}$ เป็นฐาน

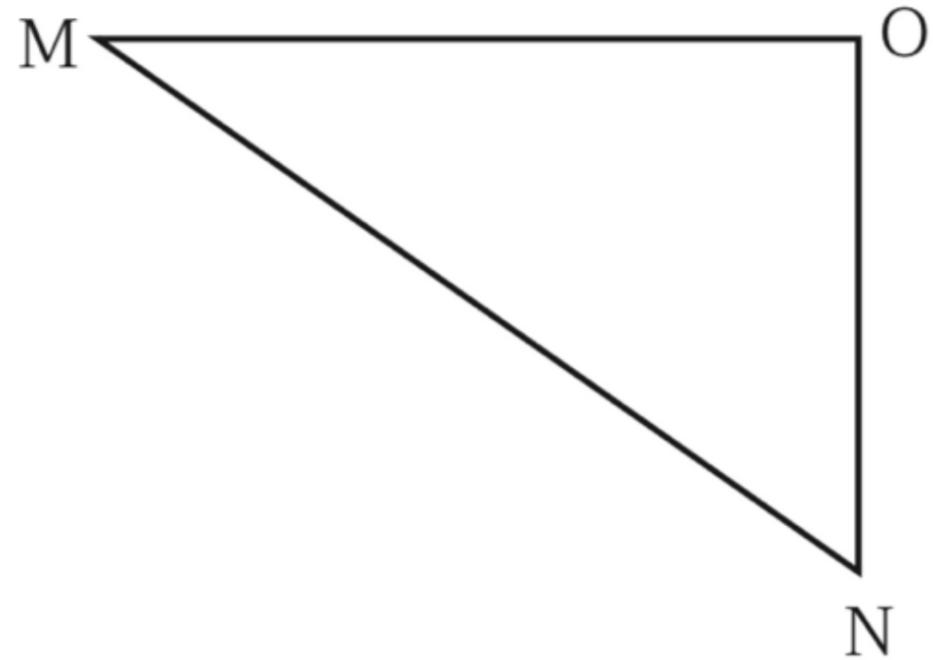

มุมที่ฐาน คือ

มุมยอด คือ

ด้านประกอบมุมยอด คือ

2. กำหนด \widehat{OMN} และ \widehat{ONM} เป็นมุมที่ฐาน

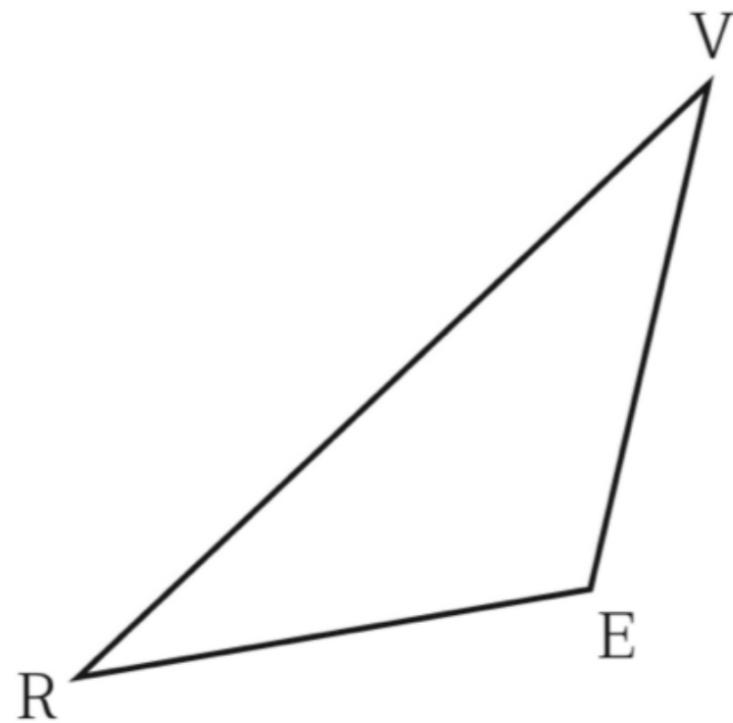

ฐาน คือ

มุมยอด คือ

ด้านประกอบมุมยอด คือ

3. กำหนด $\hat{E}RV$ เป็นมุมยอด

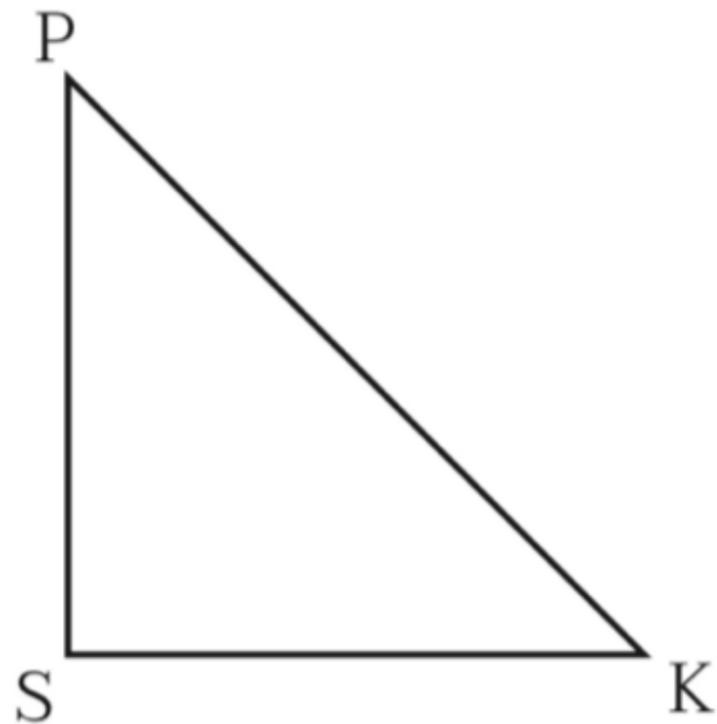

ฐาน คือ

มุมที่ฐาน คือ

ด้านประกอบมุมยอด คือ

4. กำหนด \overline{PS} และ \overline{SK} เป็นด้านประกอบมุมยอด

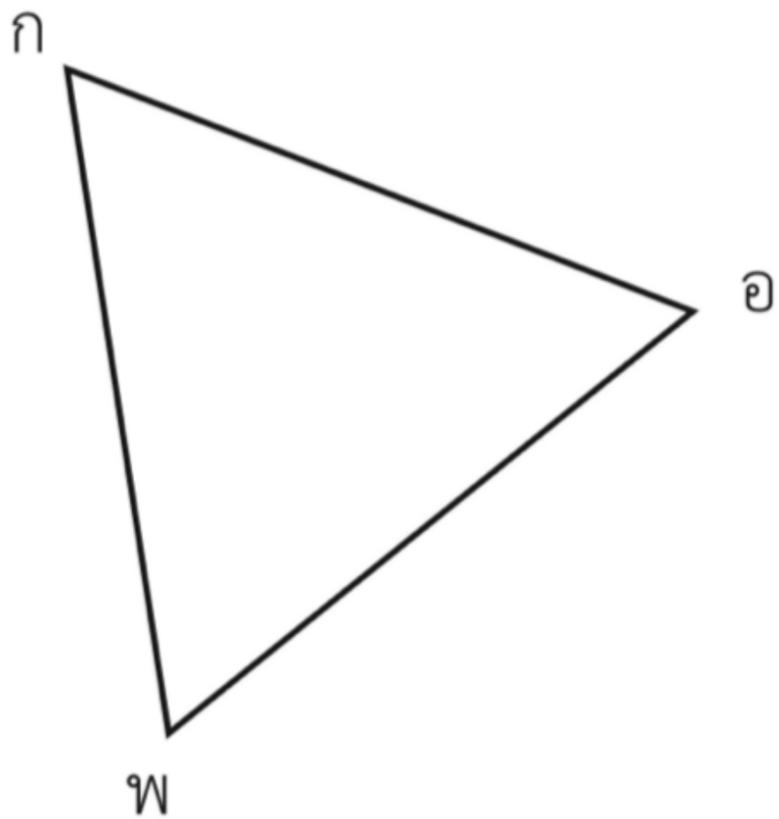

ฐาน คือ

มุมที่ฐาน คือ

มุมยอด คือ

5. กำหนด พกั{ และ กพิ{ เป็นมุมที่ฐาน

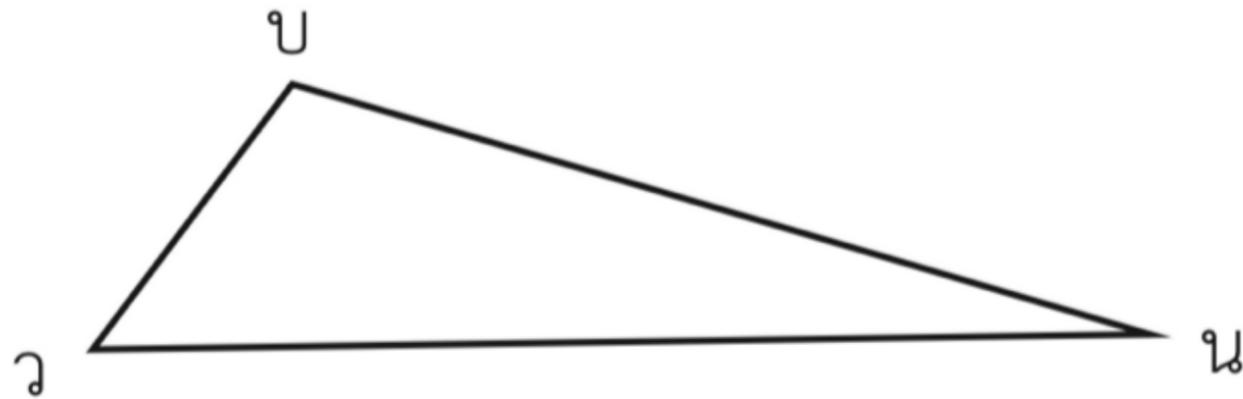

ฐาน คือ

มุมยอด คือ

ด้านประกอบมุมยอด คือ

6. กำหนด $\hat{ว}$ เป็นมุมที่ฐาน
และ $\overline{นบ}$ เป็นด้านประกอบมุมยอด

ฐาน คือ

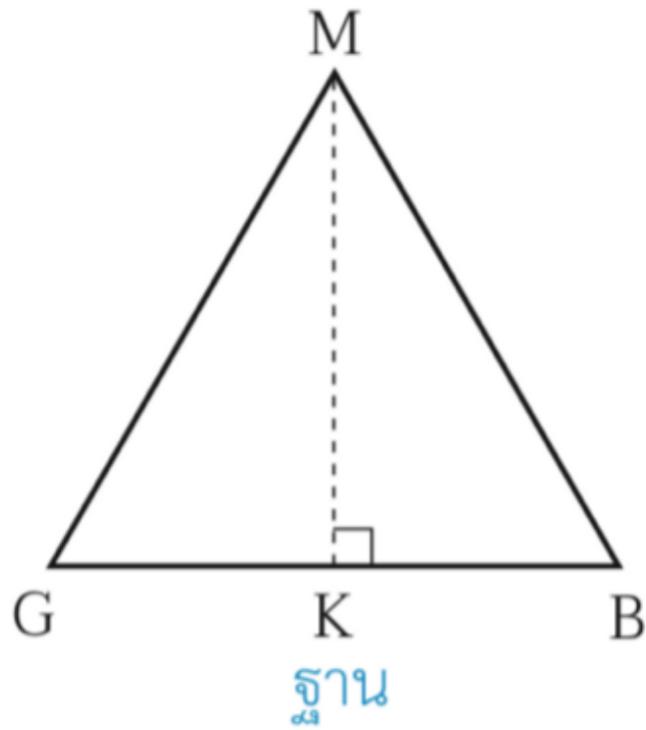
มุมที่ฐาน คือ

มุมยอด คือ

ด้านประกอบมุมยอด

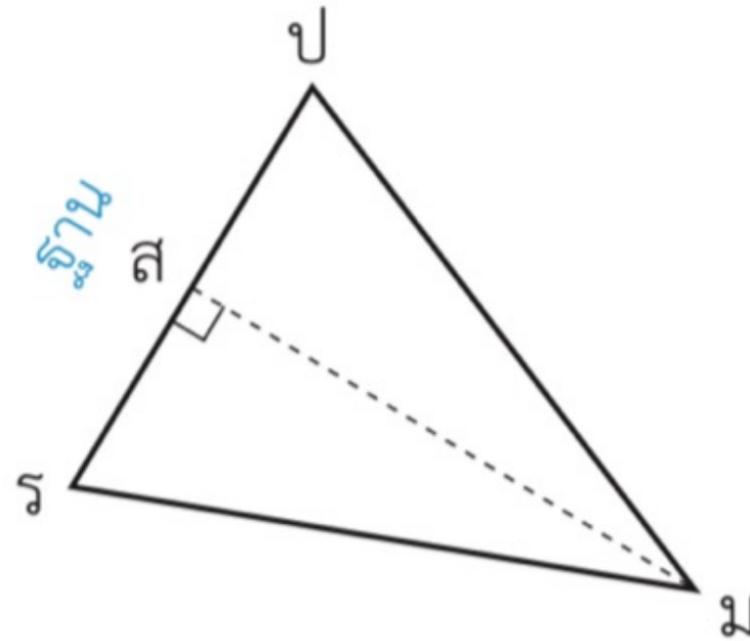
แบบฝึกหัดที่ 2 : ระบุส่วนสูงของรูปสามเหลี่ยมต่อไปนี้

1.

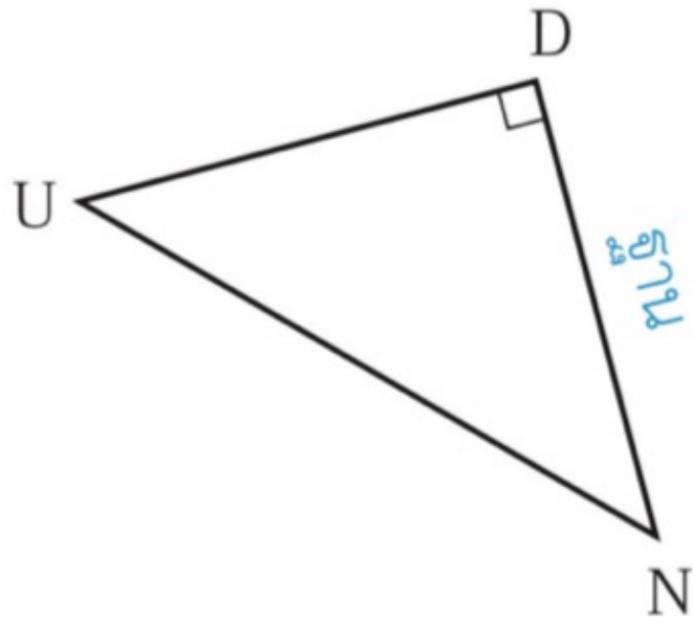
ส่วนสูง คือ

2.

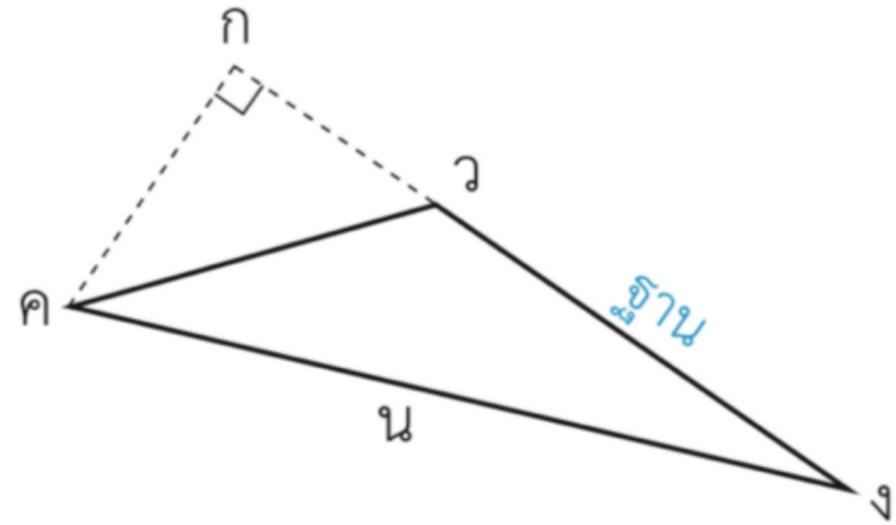
ส่วนสูง คือ

3.

ส่วนสูง คือ

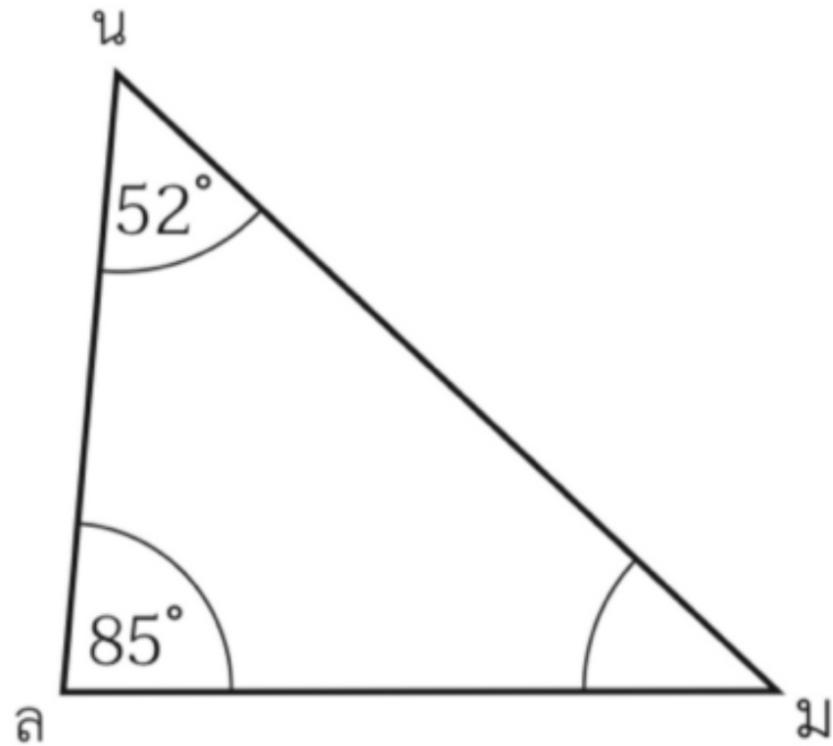
4.

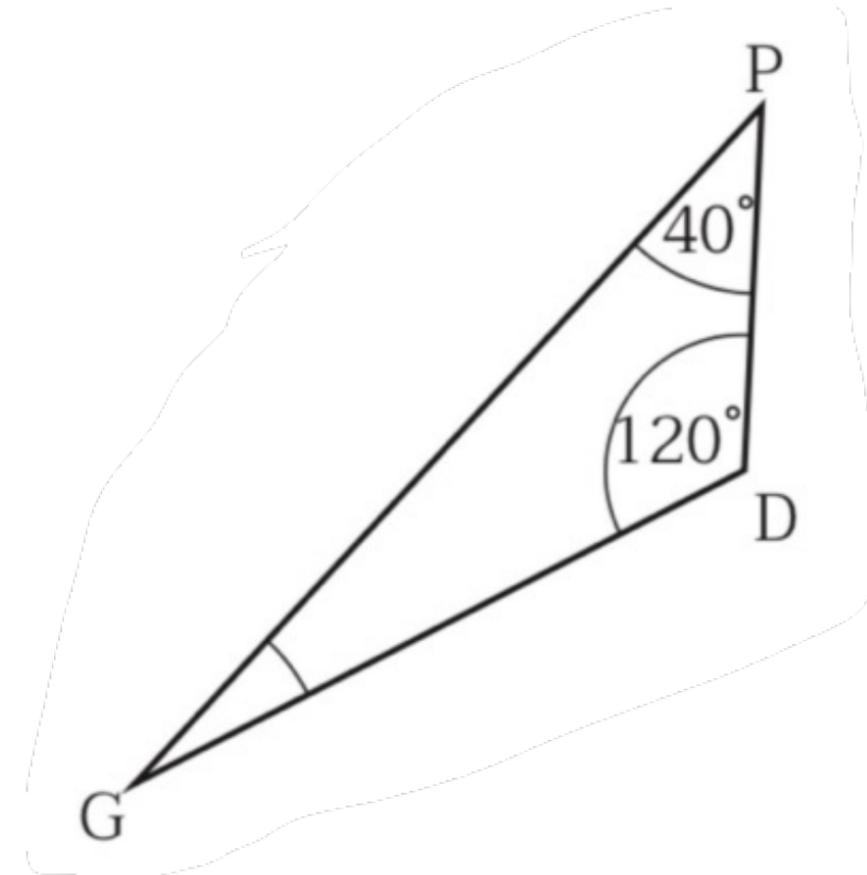
ส่วนสูง คือ

แบบฝึกหัดที่ 3 : หาขนาดของมุมที่ไม่ได้ระบุ

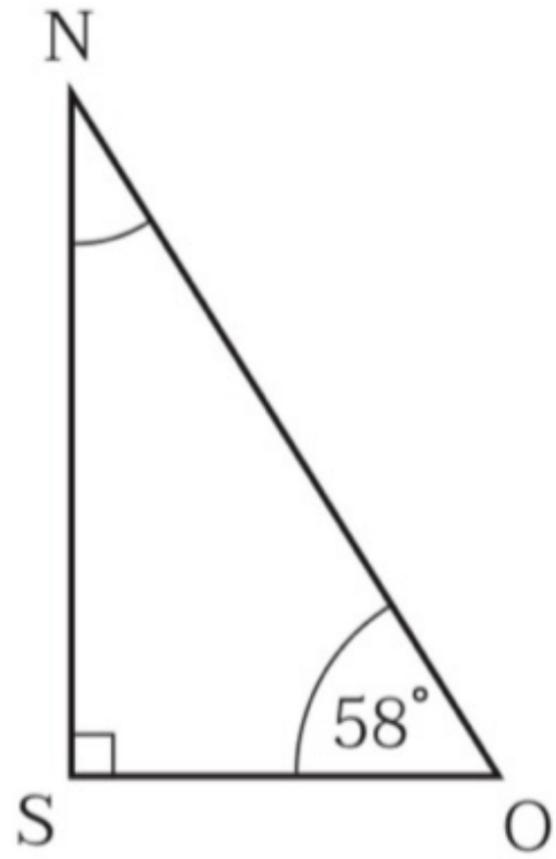
1.

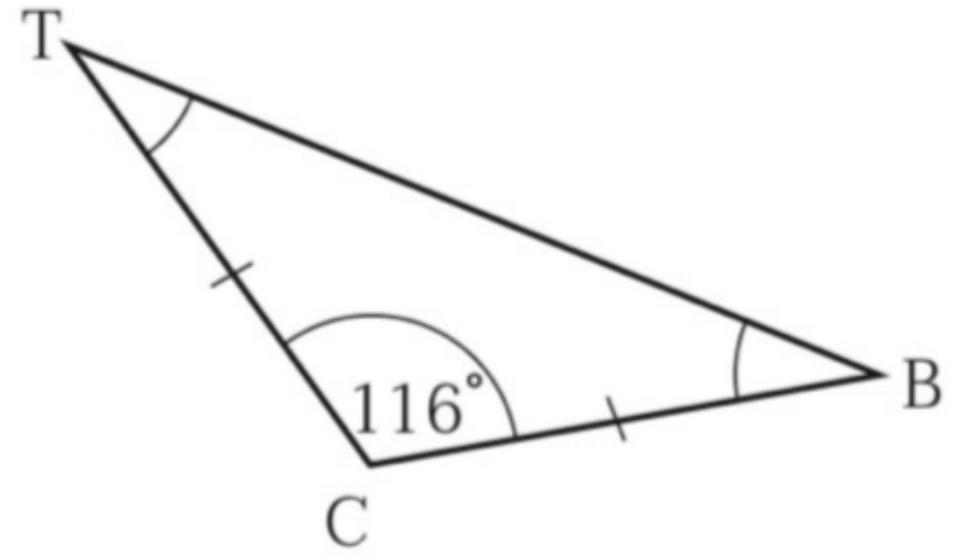
2.

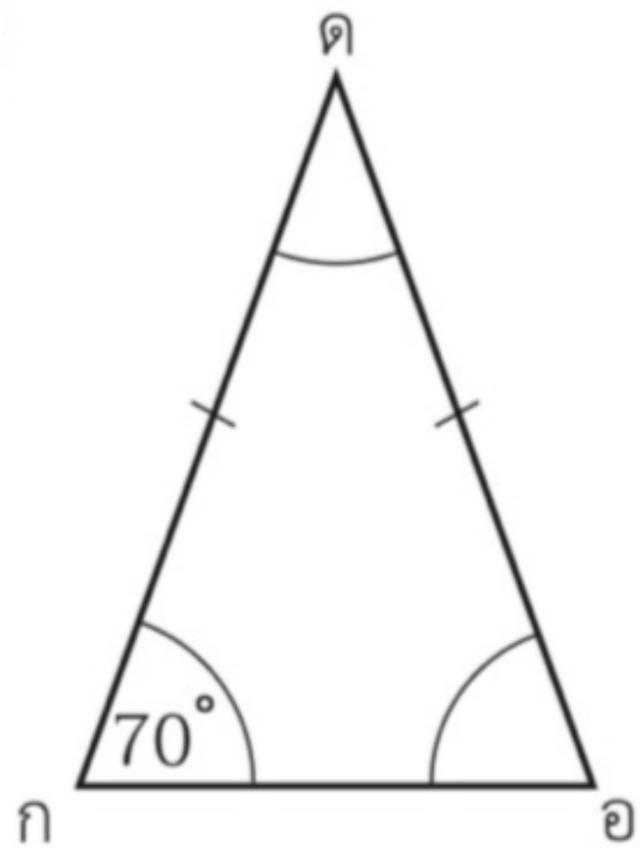
3.

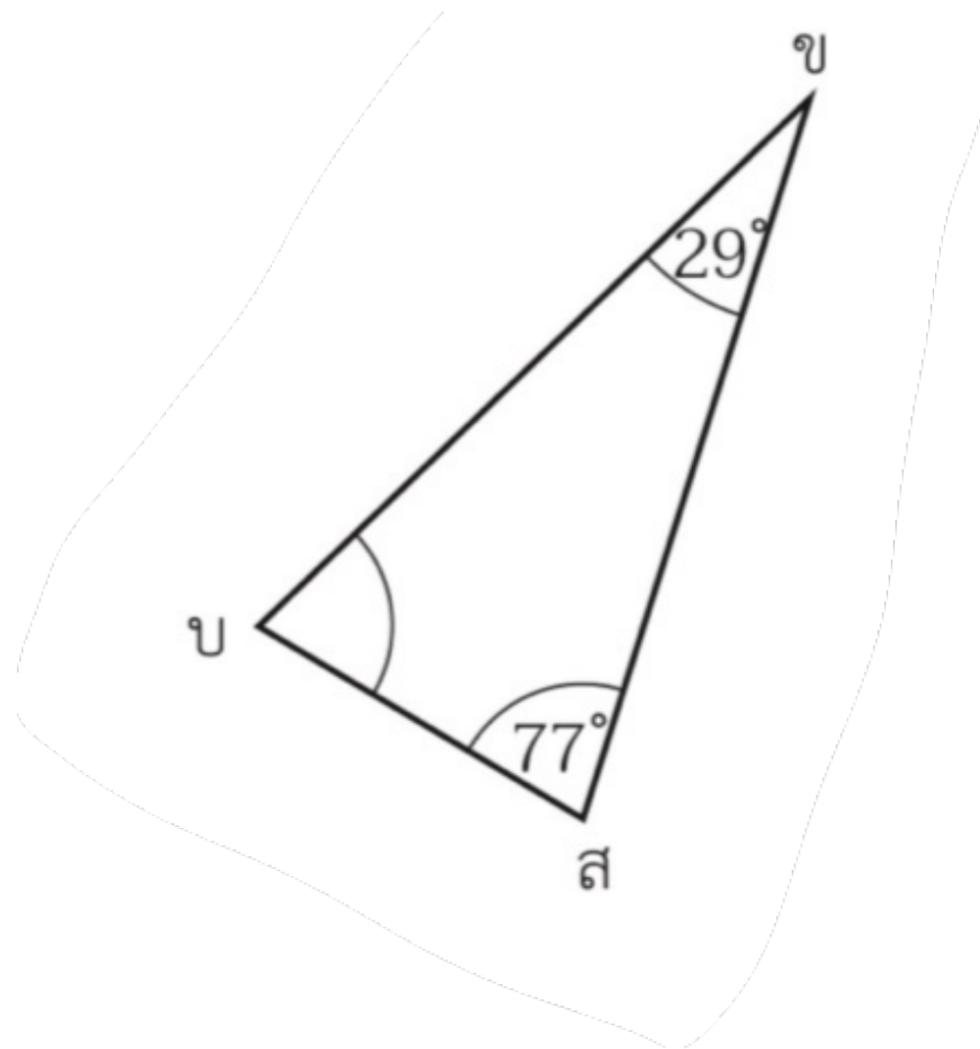
4.

5.

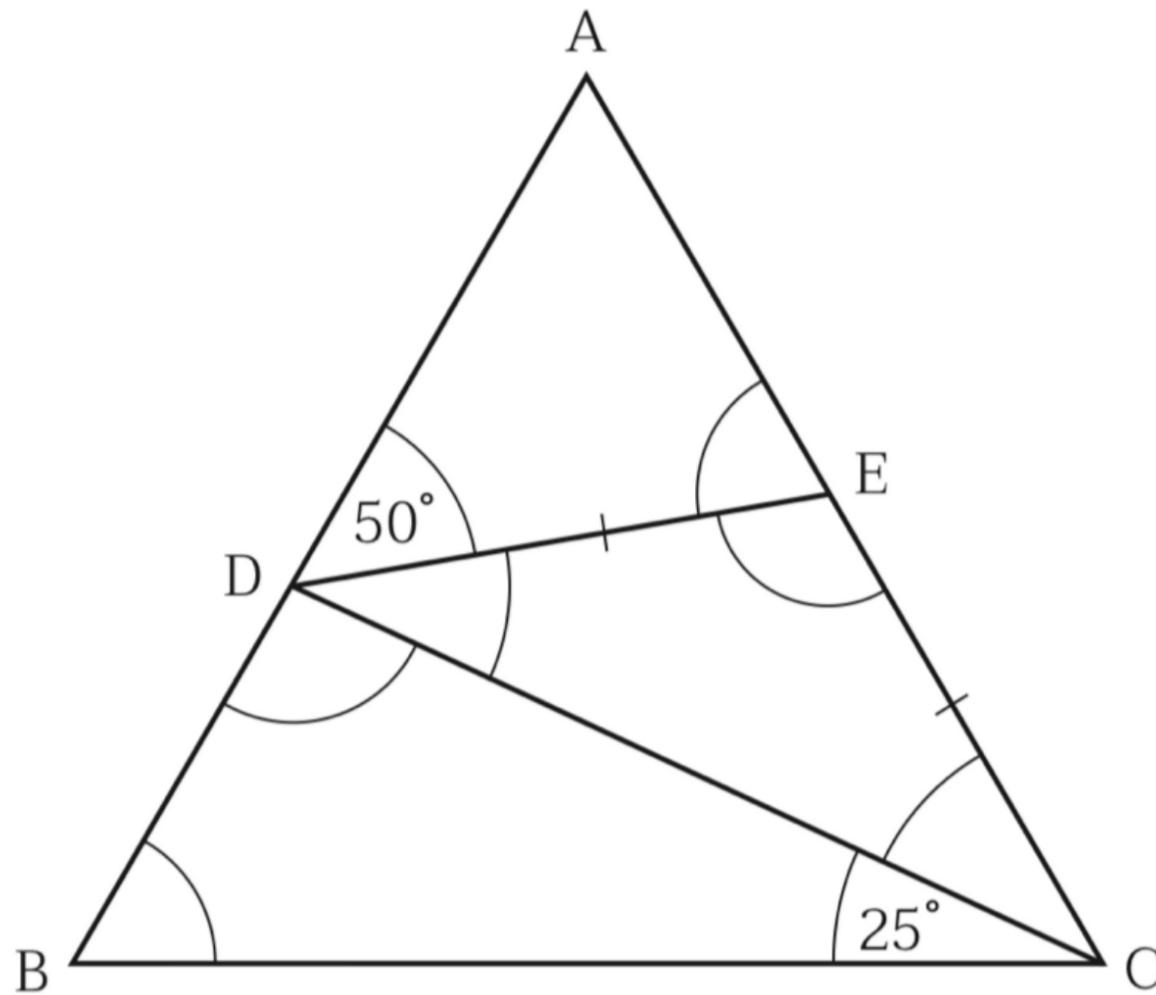

6.

แบบฝึกหัดที่ 4 : จงตอบคำถาม

กำหนด $\triangle ABC$ เป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า

$\hat{A}BC$ มีขนาด องศา

$\hat{B}DC$ มีขนาด องศา

$\hat{A}ED$ มีขนาด องศา

$\hat{D}EC$ มีขนาด องศา

$\hat{D}CE$ มีขนาด องศา

$\hat{E}DC$ มีขนาด องศา

ความยาวรอบรูปของสามเหลี่ยม

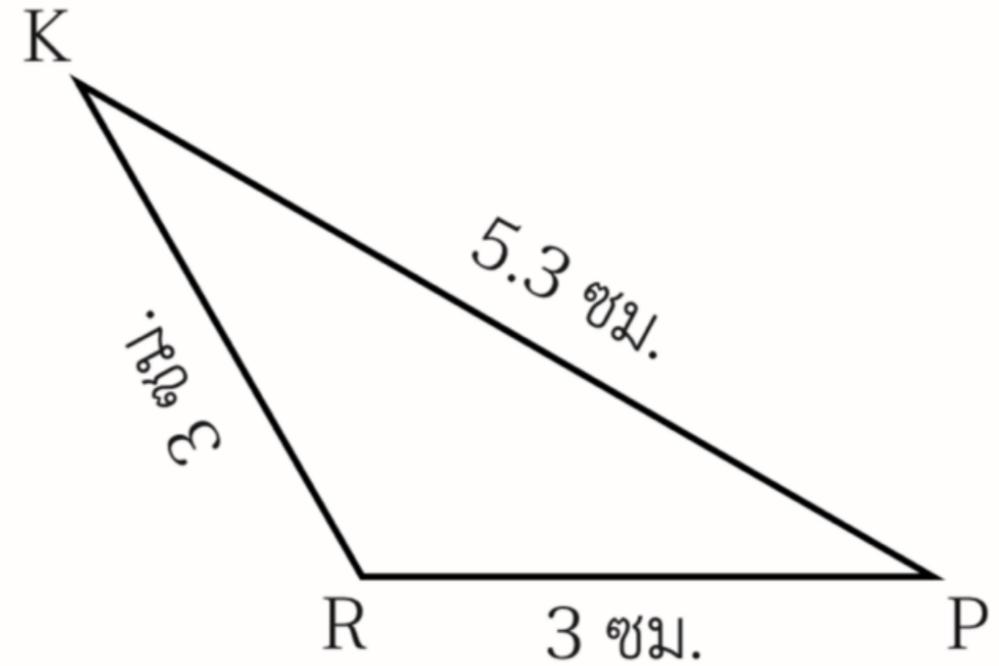
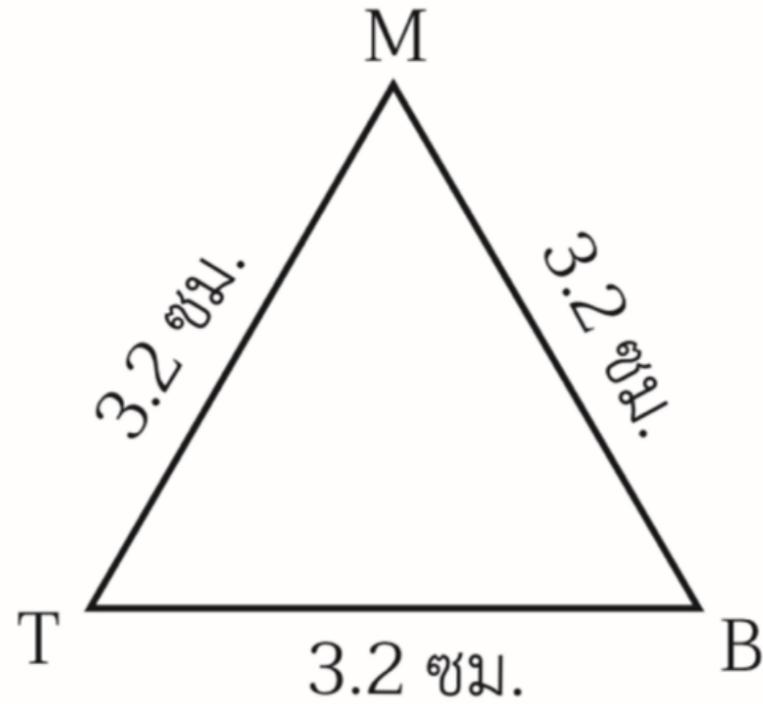
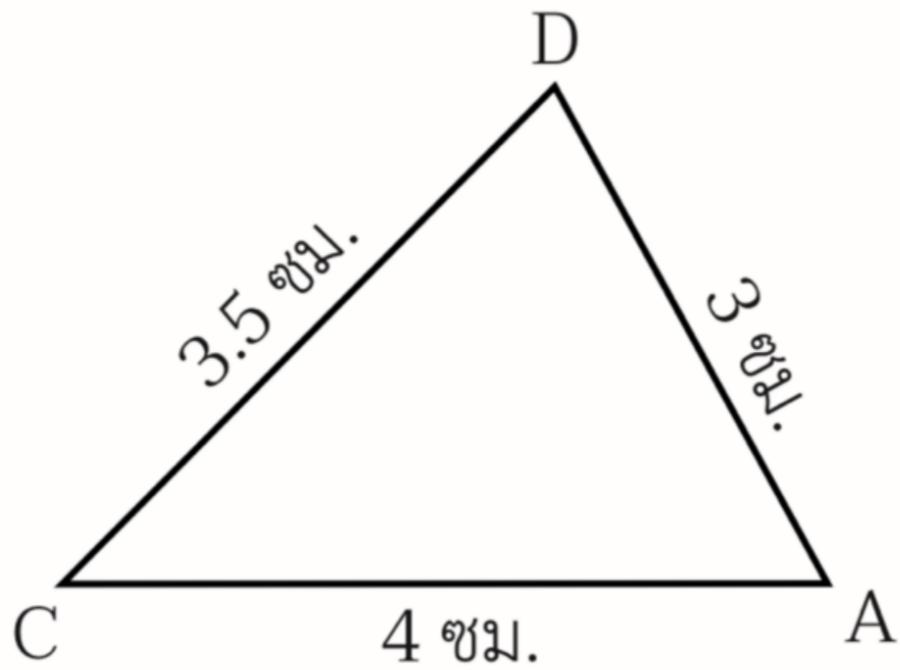

ความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม หาได้โดยนำ ความยาวด้านทุกด้านมารวมกัน

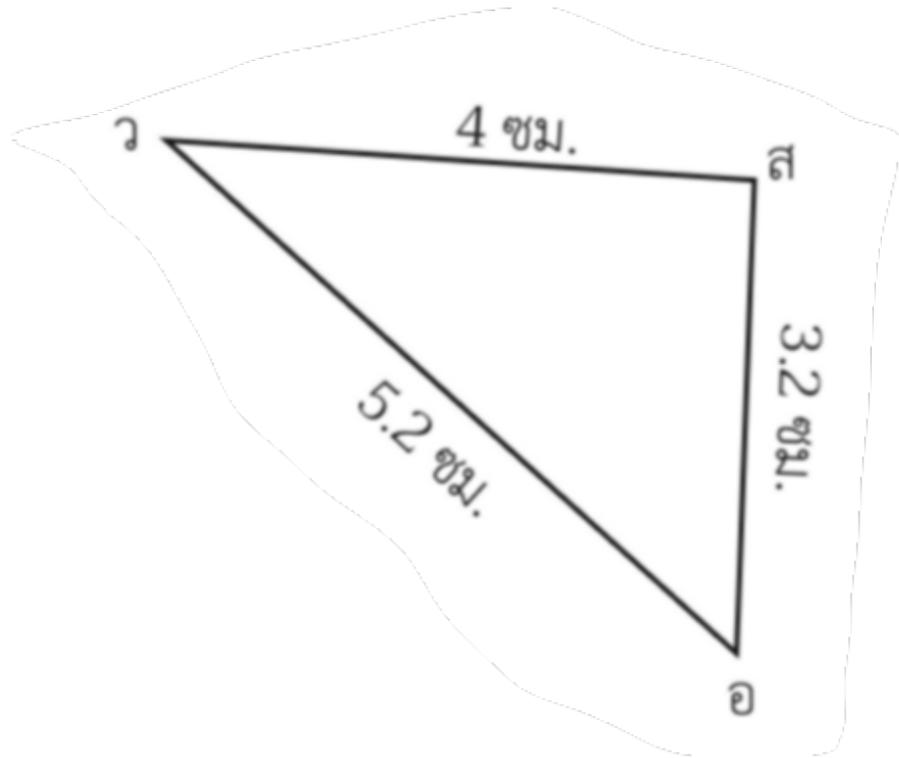

ชวนสังเกตความยาวของแต่ละด้าน !!

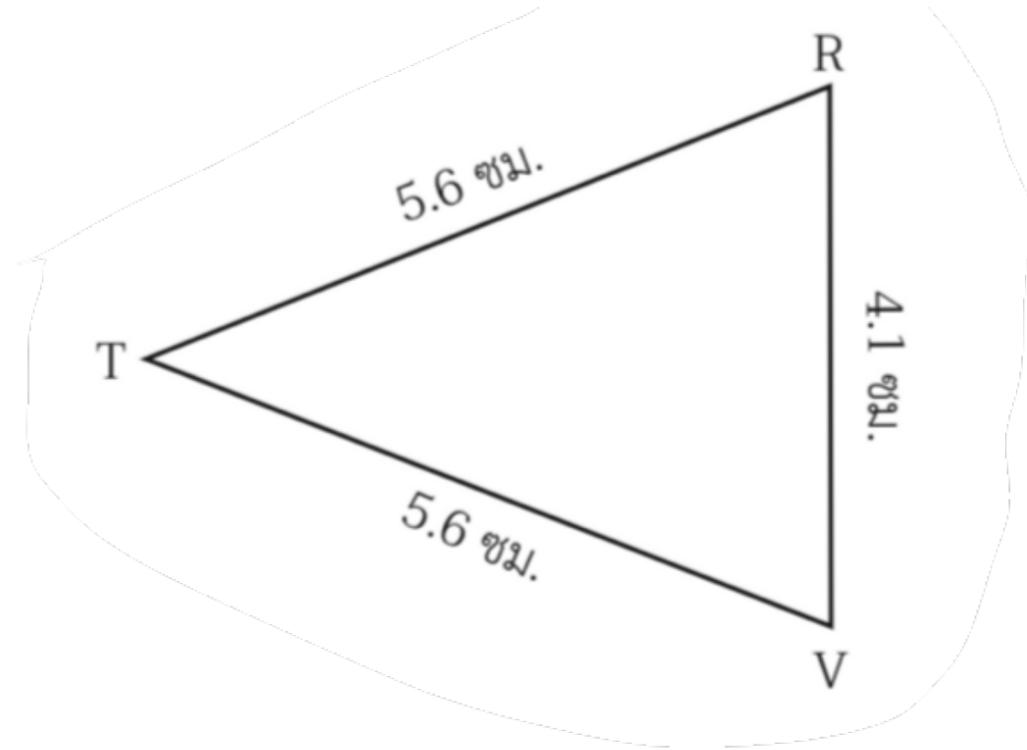
แบบฝึกหัดที่ 1 : จงหาความยาวรอบรูป

1.

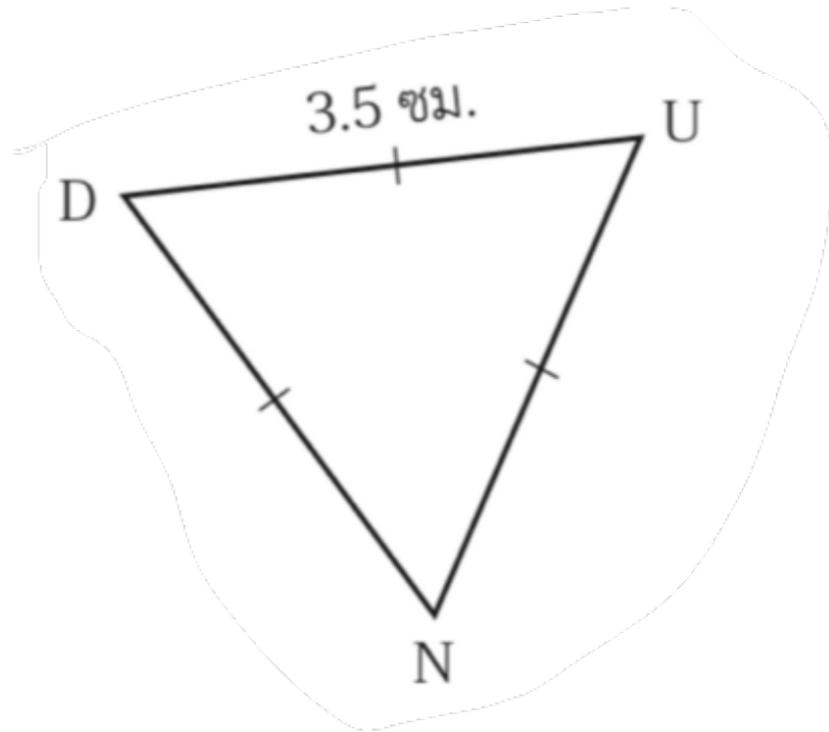
ความยาวรอบรูป =

2.

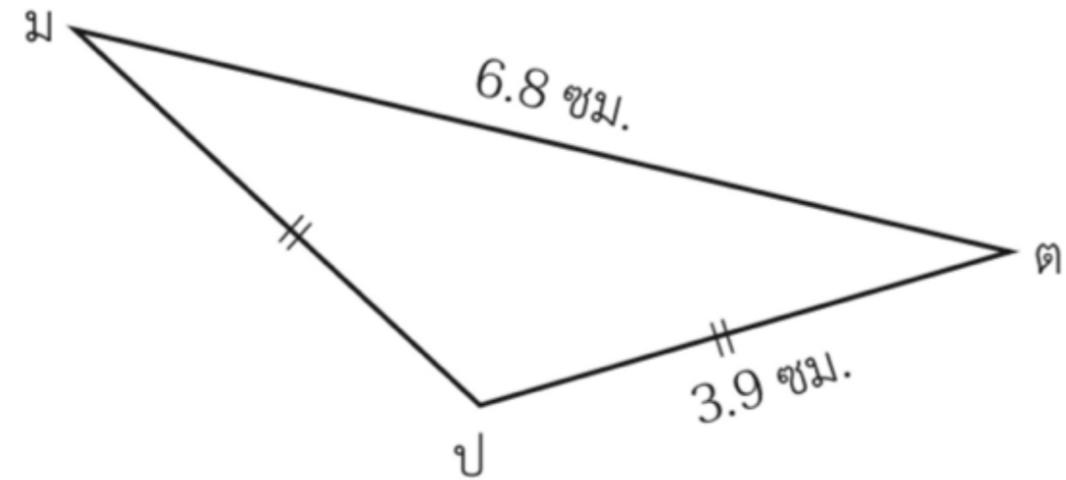
ความยาวรอบรูป =

3.

ความยาวรอบรูป =

4.

ความยาวรอบรูป =

แบบฝึกหัดที่ 2 : จงตอบคำถาม

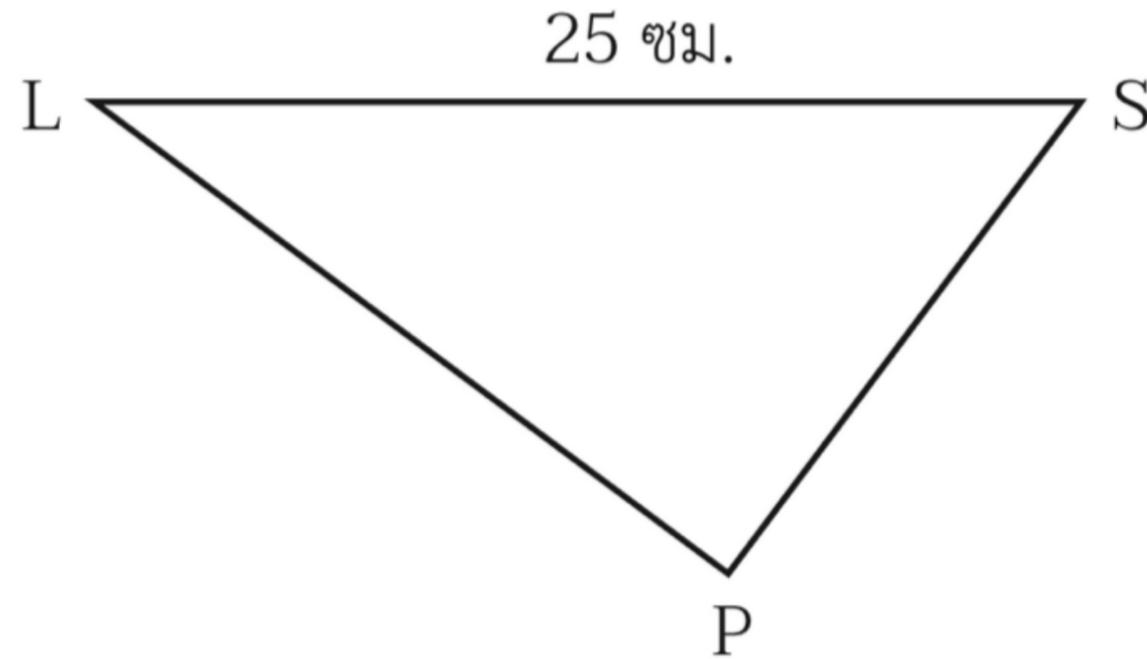
1. รูปสามเหลี่ยมด้านเท่าที่มีความยาวรอบรูป 12 เซนติเมตร มีความยาวด้านละเท่าใด

2. รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วมีความยาวรอบรูป 20 เซนติเมตร ด้านประกอบมุมยอดยาวด้านละ 6 เซนติเมตร ฐานยาวเท่าใด

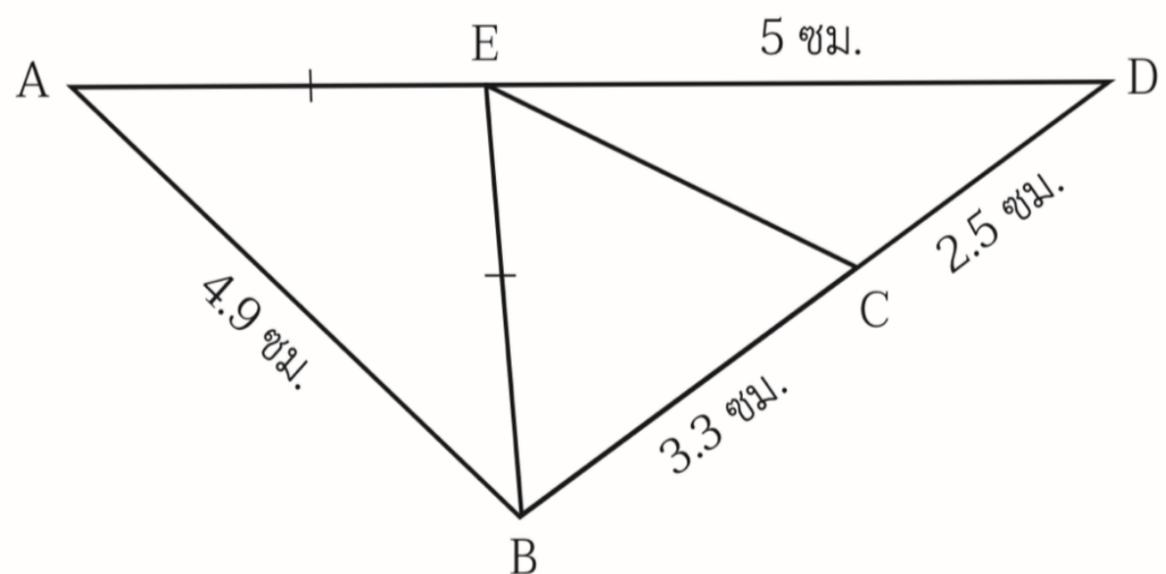

3.

$\triangle LSP$ มีความยาวรอบรูป 60 เซนติเมตร ด้าน LS ยาว 25 เซนติเมตร และด้าน SP สั้นกว่าด้าน LP อยู่ 5 เซนติเมตร ด้าน LP และ ด้าน SP ยาวด้านละเท่าใด

แบบฝึกหัดที่ 3 : จงตอบคำถาม

กำหนดให้ $\triangle BEC$ เป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า

1. $\triangle BEC$ มีความยาวด้านละเท่าใด และมีความยาวรอบรูปเท่าใด

.....

2. $\triangle AEB$ เป็นรูปสามเหลี่ยมชนิดใด และมีความยาวรอบรูปเท่าใด

.....

3. $\triangle ABD$ มีความยาวรอบรูปเท่าใด

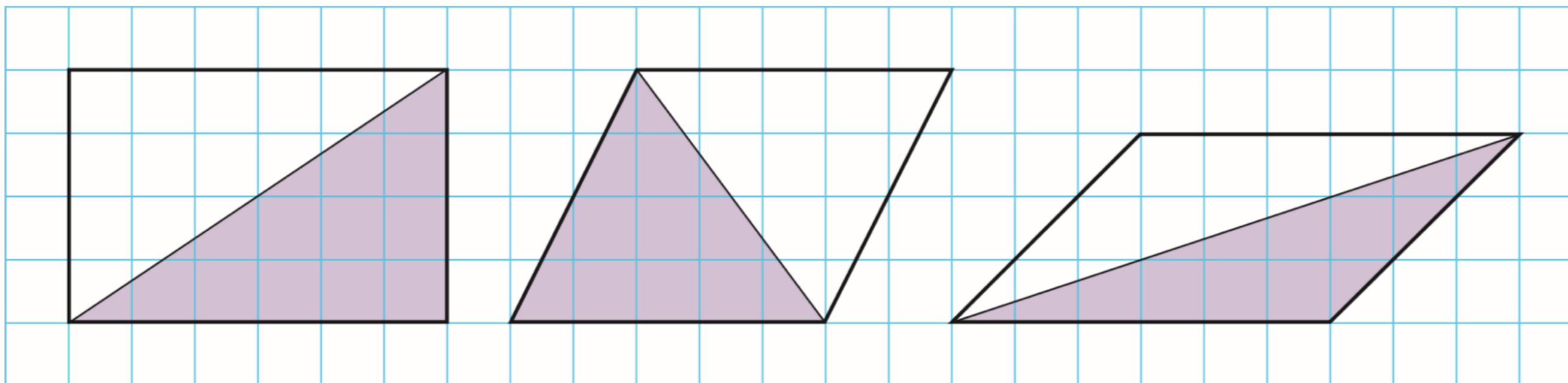
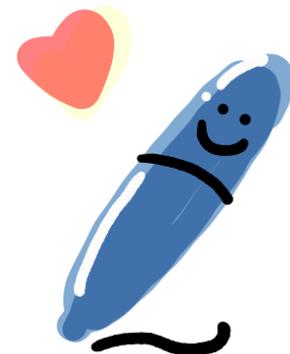
.....

4. $\triangle CED$ มีความยาวรอบรูปเท่าใด

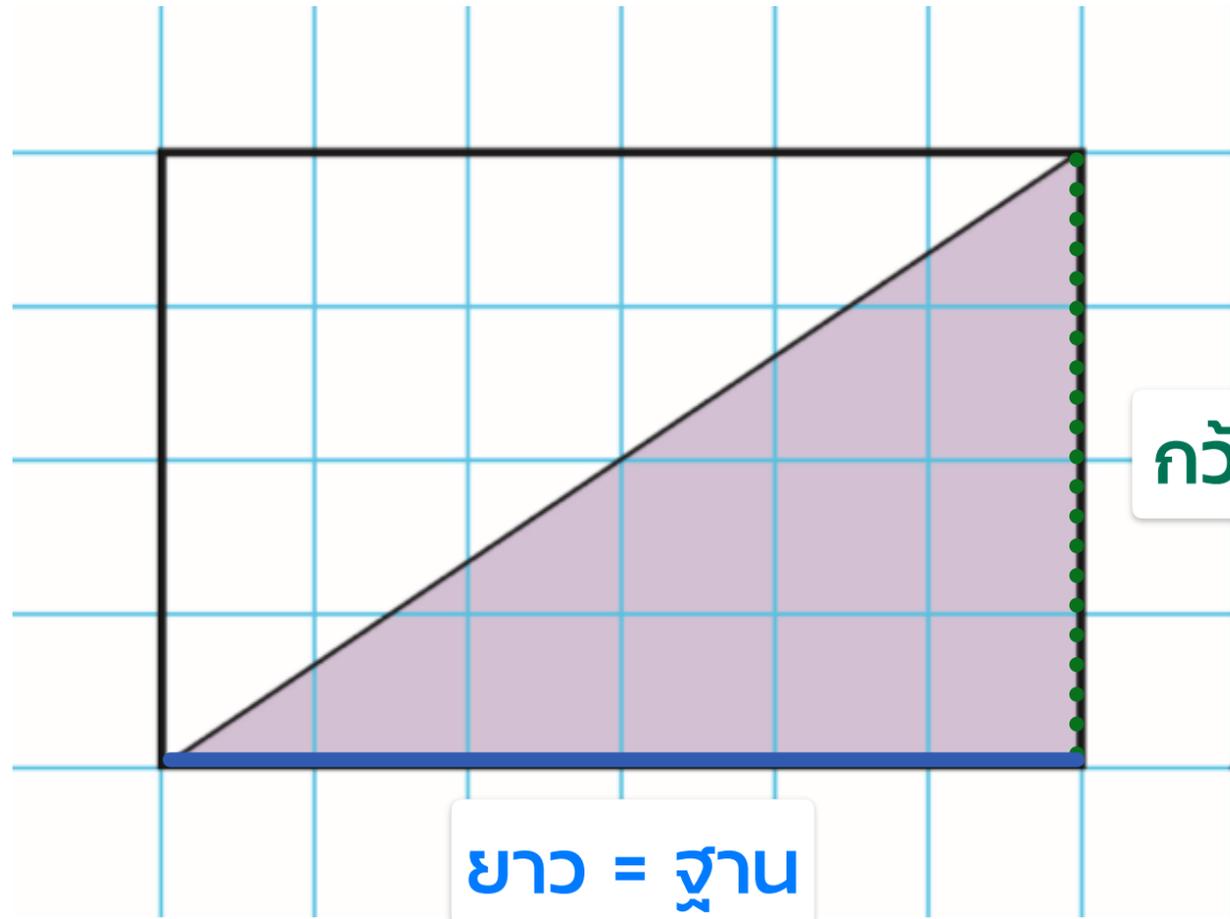
.....

พื้นที่รูปของสามเหลี่ยม

การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

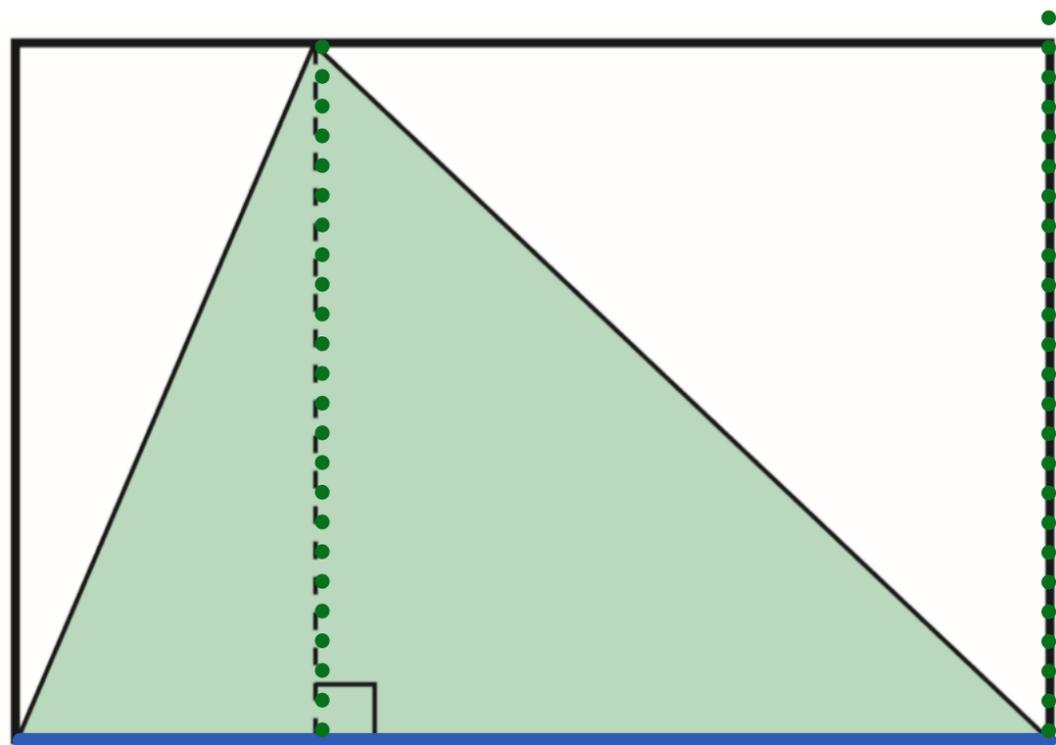

★ พื้นที่รูปสามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}$ x ฐาน x สูง

สำหรับใครที่จำเรื่องพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมไม่ได้
ให้ทบทวนซ้ำที่ คณิต ป.5 บทที่ 7

การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

ยาว = ฐาน

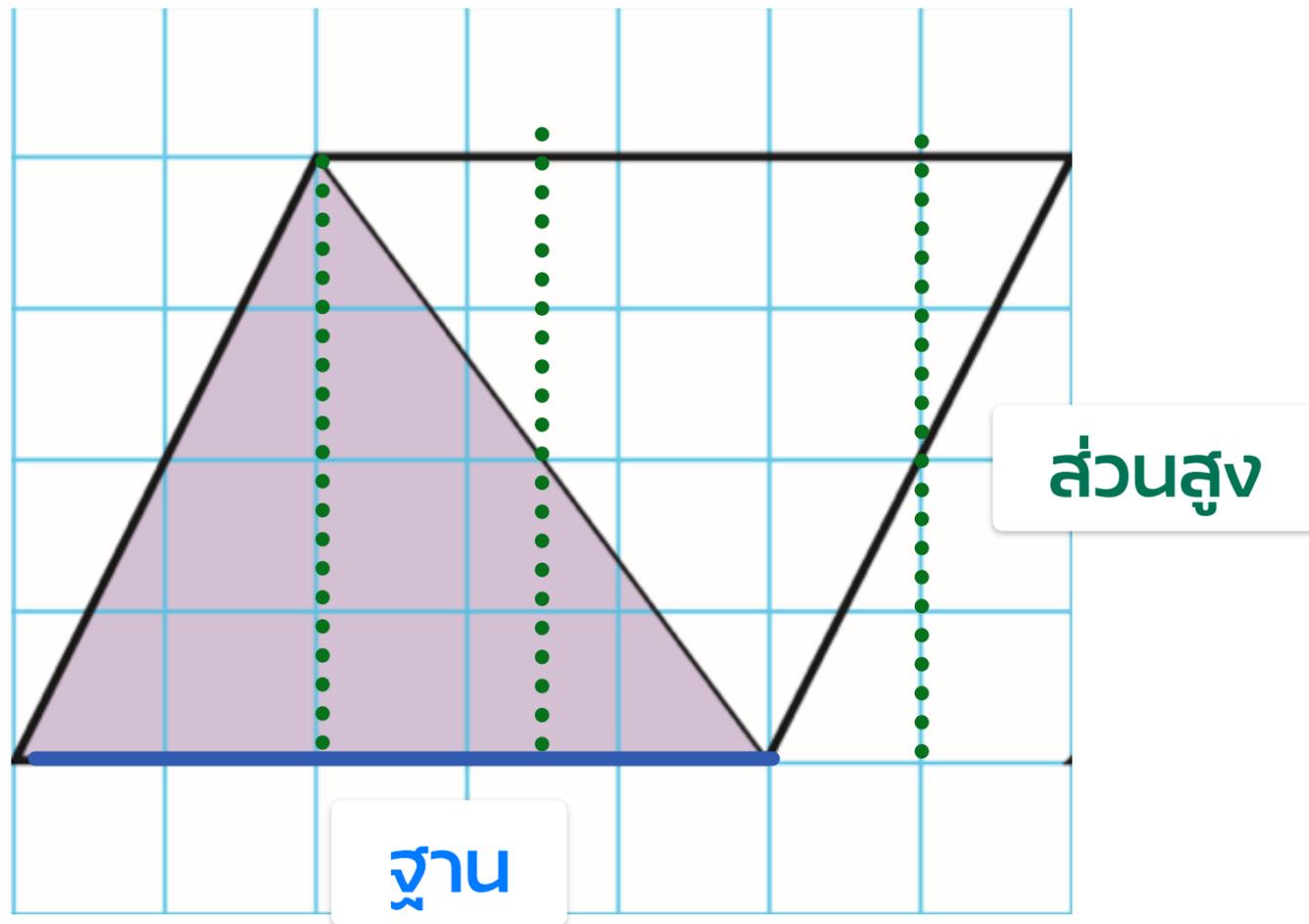
กว้าง = ส่วนสูง

★ พื้นที่รูปสามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}$ x ฐาน x สูง

สำหรับใครที่จำเรื่องพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมไม่ได้
ให้ทบทวนซ้ำที่ คณิต ป.5 บทที่ 7

การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

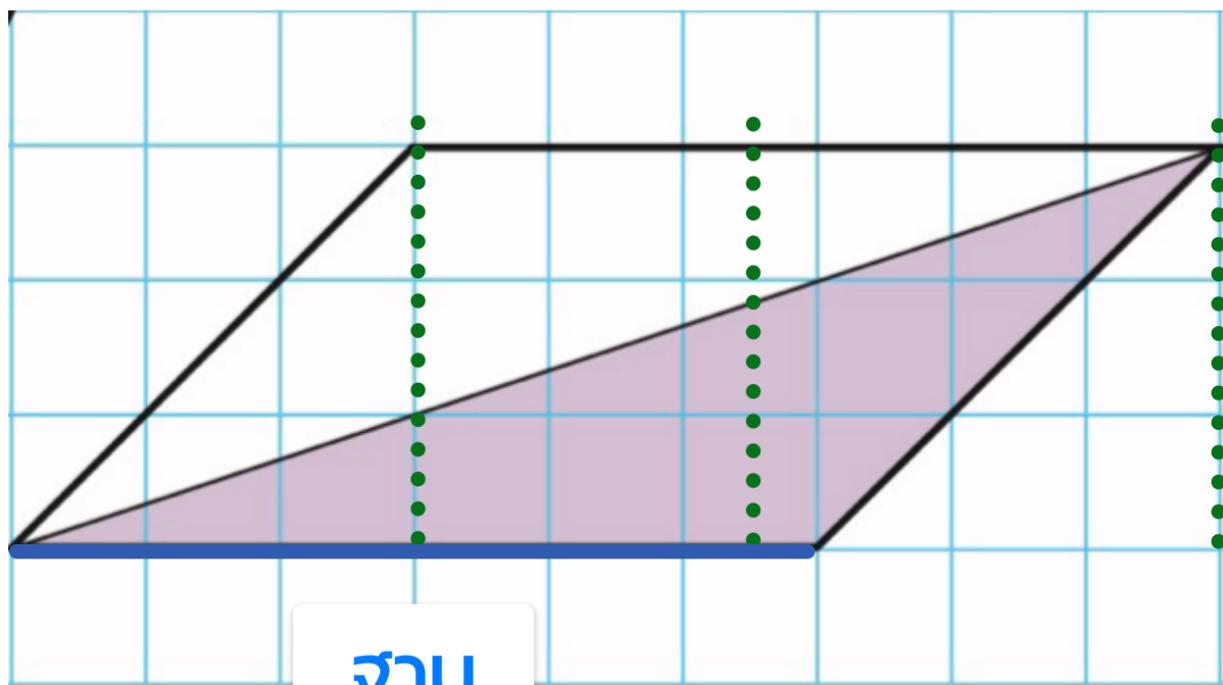

★ พื้นที่รูปสามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}$ x ฐาน x สูง

สำหรับใครที่จำเรื่องพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมไม่ได้
ให้ทบทวนซ้ำที่ คณิต ป.5 บทที่ 7

การหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

★ พื้นที่รูปสามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}$ x ฐาน x สูง

ส่วนสูง

ฐาน

สำหรับใครที่จำเรื่องพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมไม่ได้
ให้ทบทวนซ้ำที่ คณิต ป.5 บทที่ 7

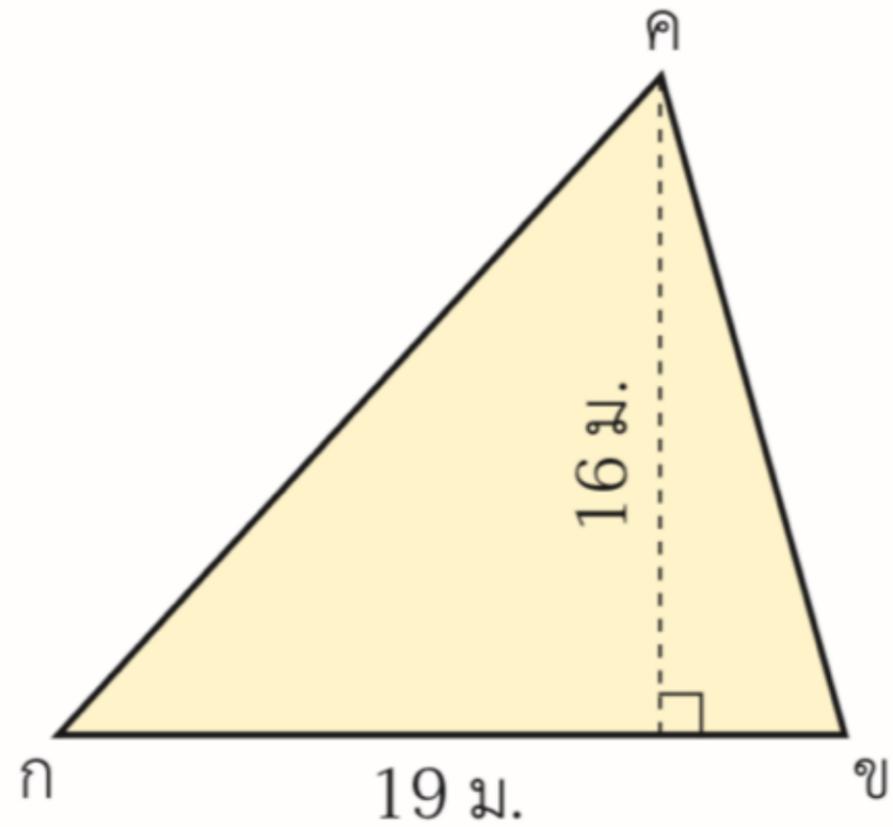
ต้องจำให้ได้ !!

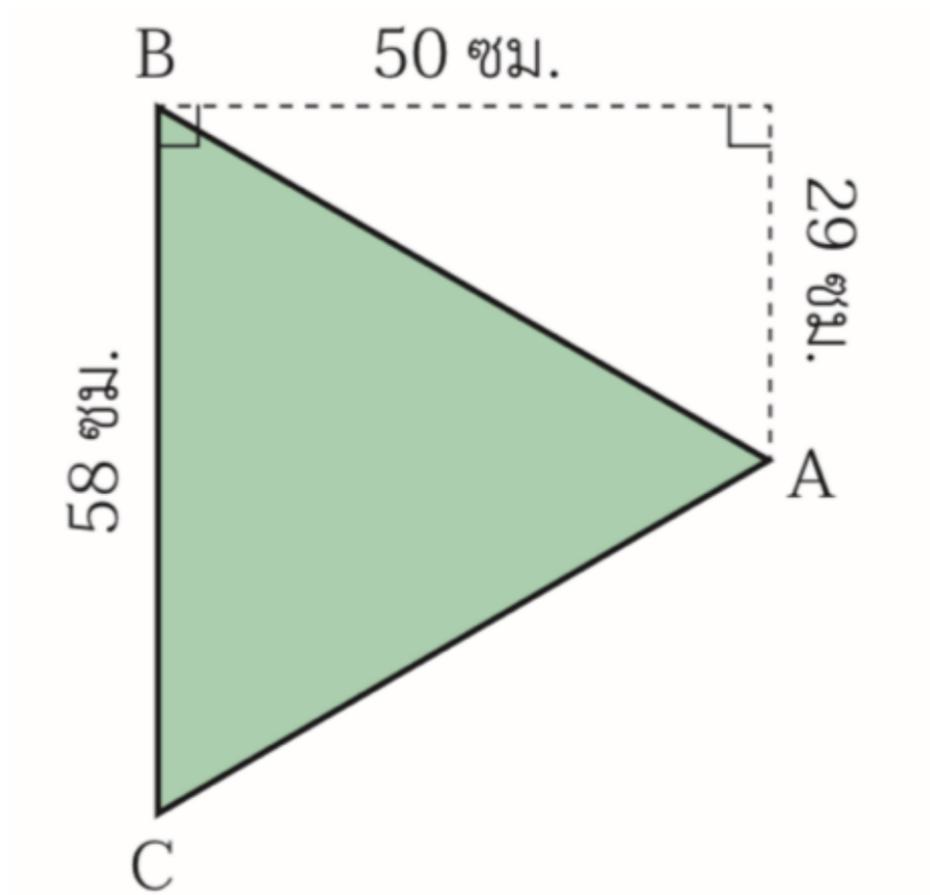
พื้นที่รูปสามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}$ x ฐาน x สูง

แบบฝึกหัดที่ 1 : จงหาพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

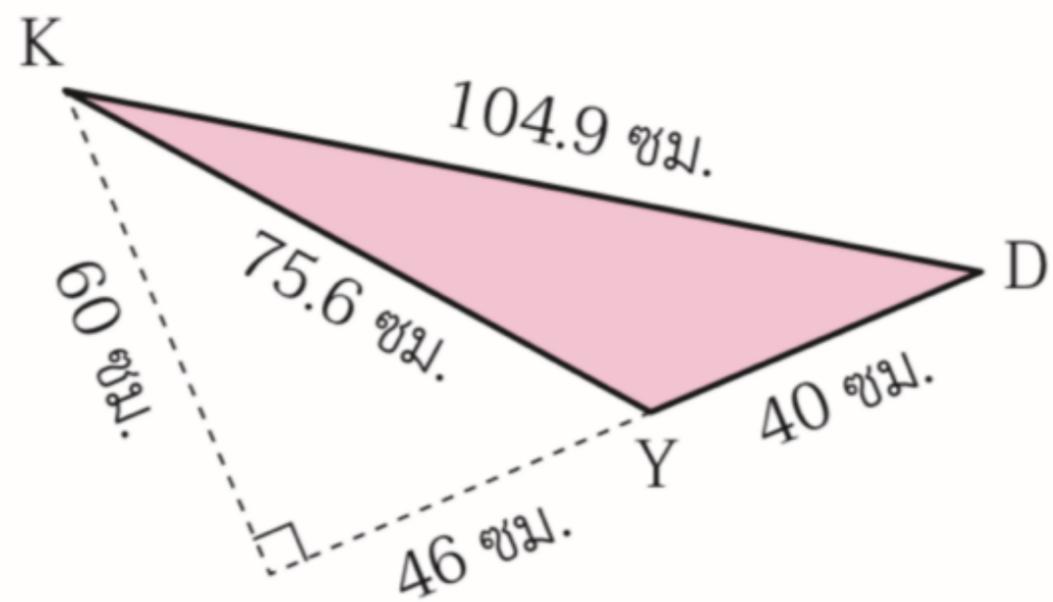
1.

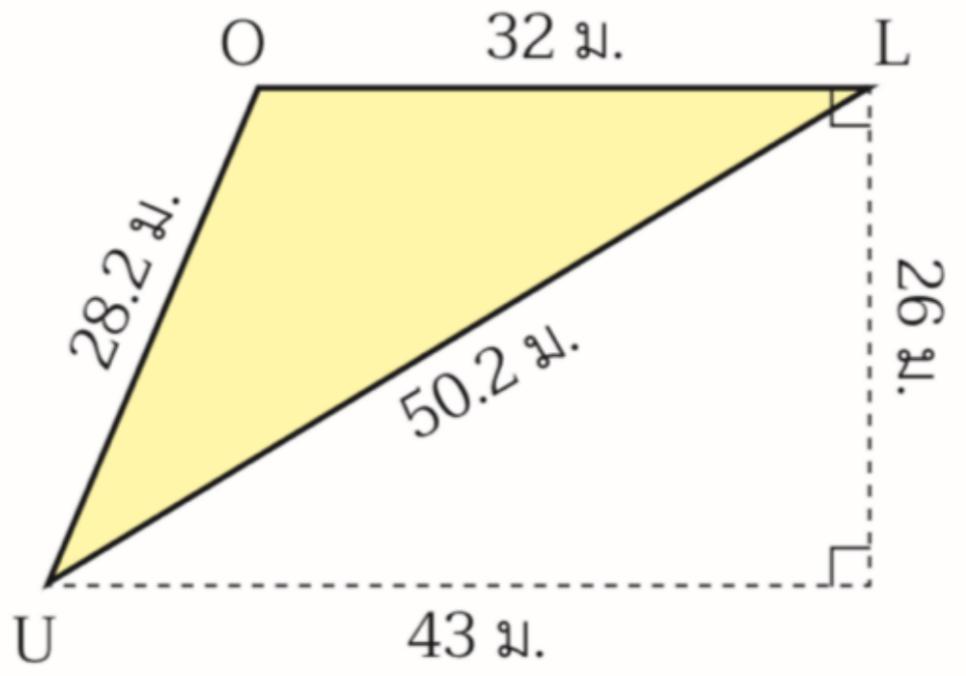
2.

3.

4.

5. รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วที่มีฐานยาว 24 เซนติเมตร และสูง 20 เซนติเมตร

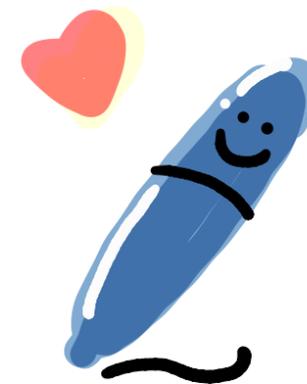
6. รูปสามเหลี่ยมด้านเท่าที่มีความยาวด้านละ 21 เซนติเมตร และสูง 18 เซนติเมตร

7. รูปสามเหลี่ยมมุมฉากที่มีด้านตรงข้ามมุมฉากยาว 17 เซนติเมตร ด้านประกอบมุมฉากยาว 8 และ 15 เซนติเมตร

8. รูปสามเหลี่ยมที่มีฐานยาว 30 เซนติเมตร และมีความสูงเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวของฐาน

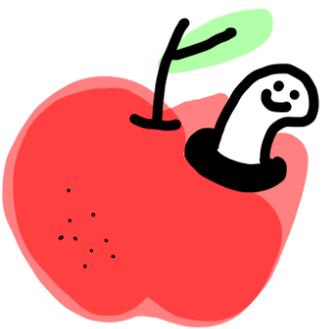
โจทย์ปัญหา

โจทย์ปัญหาที่น้องๆจะเจอในเรื่องรูปสามเหลี่ยม จะมีทั้ง

★ ความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม

★ พื้นที่ของรูปสามเหลี่ยม

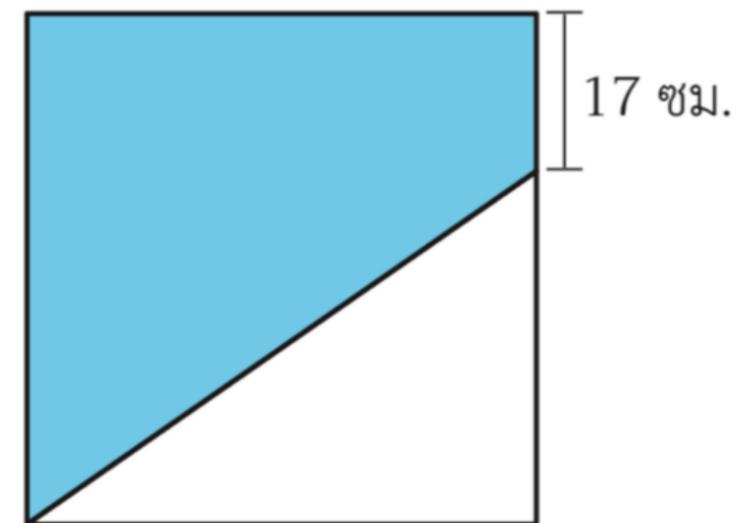
อาจจะพบบทเรียนอื่นๆในเนื้อหา ป.4 ป.5 ก็ได้ ยิ่งเรียนผ่านมามากๆ โจทย์ปัญหาจึงยิ่งยากขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 1 : จงตอบคำถาม

1. ก້ອງใช้แผ่นไม้รูปสามเหลี่ยมที่แต่ละด้านยาว 26 เซนติเมตร 34 เซนติเมตร และ 40 เซนติเมตร
กลิ้งไปตามความกว้างของทางเดินในแนวตรงได้ 2 รอบพอดี ทางเดินนี้กว้างกี่เมตร

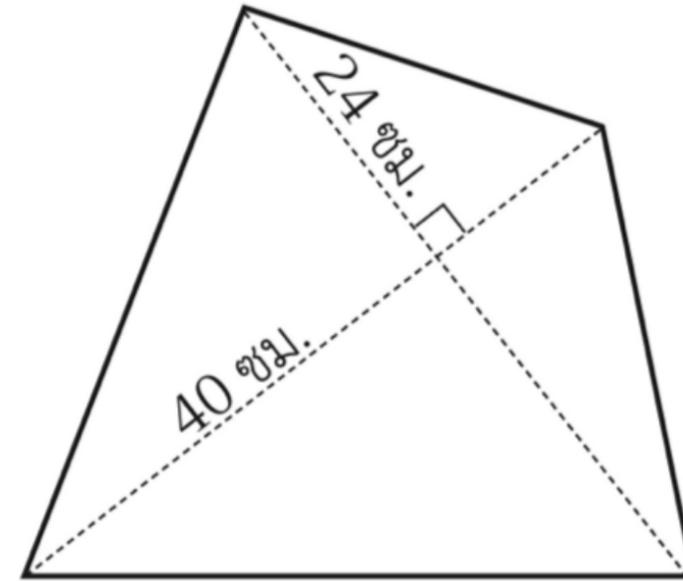
2. บอลปักเสา 3 ต้น ไม่ให้อยู่ในแนวเดียวกัน โดยต้นที่สองอยู่ห่างจากต้นแรก 5 วา ต้นที่สามอยู่ห่างจากต้นที่สอง 6 วา และห่างจากต้นแรก 10 วา ถ้าบอลนำเชือกยาว 70 วา ล้อมรอบเสาทั้งสามต้นนี้ให้เป็นรูปสามเหลี่ยม จะล้อมได้มากที่สุดกี่รอบ

3. ไหมแบ่งกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่มีความยาวด้านละ 43 เซนติเมตร ออกเป็น 2 ส่วน ดังรูป ส่วนที่ระบายสีมีพื้นที่เท่าใด

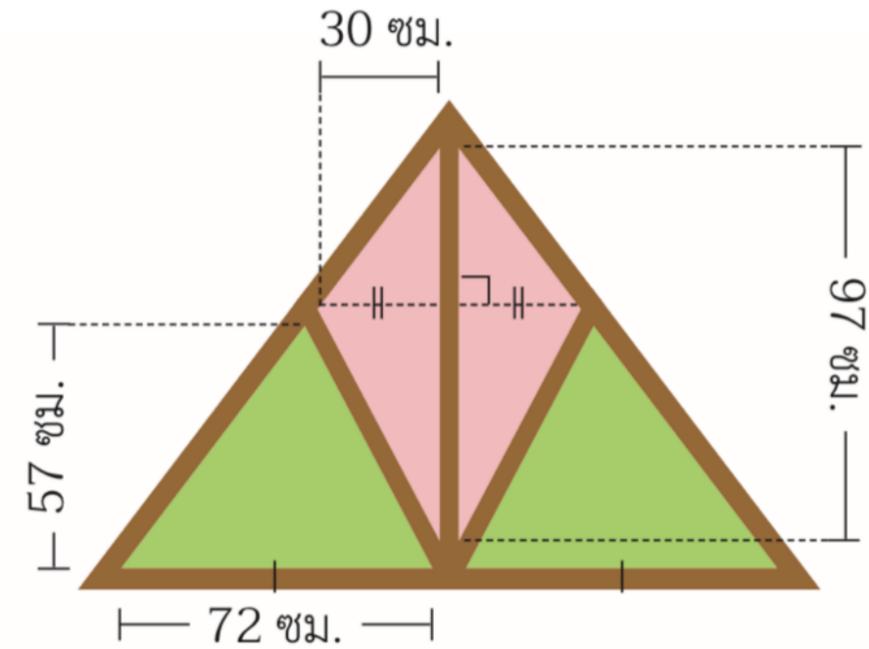
4.

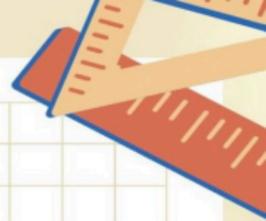
แผ่นสังกะสีรูปสี่เหลี่ยมผืนหนึ่ง มีเส้นทแยงมุมยาวเส้นละ
56 เซนติเมตร และตัดกันเป็นมุมฉาก ดังรูป
ถ้าเพชรต้องการทำสี่แผ่นสังกะสีนี้เพียงด้านเดียว
จะต้องทำสี่เป็นพื้นที่เท่าใด

5.

ชาญออกแบบช่องรับแสงเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว
ภายในใช้ไม้แบ่งเป็นช่องสำหรับติดกระจกสี
และมีระยะภายในดังรูป
ช่องสำหรับติดกระจกมีพื้นที่เท่าใด

ຈຸບນຫນ້າ 6

